

VIENYBĖ

70-ti Nr. 44 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1956 M. LAPKRIČIO (NOVEMBER) 14 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 10 c.

PROJEKTUOJAMAS NAUJAS PASAULIO PADALINIMAS

Prancūzų laikraščio L'Express korespondentas Washingtonė rašo, kad Eisenhoweris ruošiasi naujai konferencijai, kurioje įvyks pasaulio padalinimas.

Prancūzų laikraščio L'Express korespondentas Washingtonė, komentuodamas „retą Amerikos istorijoje“ prezidento Eisenhowerio pergalę ir demokratų laimėjimą Kongrese, patiekia keletą įdomių pastabų.

Tarp kita ko jis rašo, kad anglų ir prancūzų žygiai Egipte padėjo Eisenhoweriui laimėti rinkimus. Balsuotojai Eisenhowerio asmeny matę taikos čempioną, vadovą, kuriam esą galima pasitikėti karo pavojaus atveju. Girdi, rinkimų išvakarėse jis kreipėsi į Edeną, norėdamas gelbėti Jungtines Tautas ir pašalinti staiga kilusią karo grėsmę.

Toliau tas korespondentas aiškina, kad daugelis balsavo už Eisenhowerį dar ir todėl, kad jis šį kartą mažiau rodęs „giminingumo“ Europai, atsidūrusiai ant karo bedugnės krašto, negu Stevensonas. Anot jo, 1952 metais republikonai laimėję rinkimus, žadėdami išlaisvinti liaudies demokratijas ir net nustumti Sovietų Sąjungą už jos buvusių sienų... Šį kartą įvykę priešingai: Amerika išsirinko prezidentu „taikos žmogų“, o Kongresą, kuriame turėtų vyruoti moderacija ir lankstumas, pavadė demokratams.

Toliau korespondentas sako, kad uždavinys, kuris laukia prezidentą Eisenhowerį, nesąs lengvas, bet ne toks pavojingas, kaip buvęs prieš ketveris metus. Tada, girdi, ėjo reikalas apie pasitikėjimo įkvėpimą sovietams, apie sanbūvio tarp dviejų blokų suradimą. Dabar,

esą, reikia tik išplesti tai, kas jau yra padaryta ta kryptimi.

Bet įdomiausia – tai korespondento pastabos apie prezidento Eisenhowerio „naujosios politikos planus“, kurių „metmenys“ jau paruoštos. Korespondentas sako, kad šiuo metu prezidentas Eisenhower ruošiasi naujai Genevos konferencijai, kurioje įvyks naujas „pasaulio padalinimas“: būsianti sukurta neutralumo zona tarp Rytų ir Vakarų ir tuo būdu garantuota Europos saugumo sistema.

Šia proga L'Express korespondentas Washingtonė kartoja Valstybės sekretoriaus Dulles žodžius, būtent, kad „Amerika, trokšdama nepriklausomybės satelitams, neturi jokių užpakalinių minčių. Tų kraštų mes nelaikome savo kariniais sąjungininkais“.

Neatrodo, kad L'Express korespondentas, kalbėdamas apie „pasaulio padalinimo“ konferenciją, būtų turėjęs mintyje Šveicarijos vyriausybės pasiūlymą sušaukti didžiųjų konferenciją Vidurinių Rytų ginčui ir kartu naujo pasaulinio karo pavojui pašalinti.

Šį Šveicarijos pasiūlymą, kaip žinoma, prezidentas Eisenhoweris atmetė, nurodydamas, kad Jungtinės Tautos jau imasi „iniciatyvos“ toms problemoms spręsti.

Ta pačia proga verta pažymėti, kad Jungtinių Valstybių vyriausybės viršūnėse nematyti susirūpinimo dėl sovietų „savanorių“ siuntimo į Egiptą.

POLITINĖS NUOTAIKOS PARYŽIUJE IR LONDONE

Prancūzijos vyriausybės sluogsnuose jaučiama susirūpinimo dėl Sovietų Sąjungos „savanorių“ siuntimo į Egiptą. Pirmas klausimas – tai ką prezidentas Eisenhoweris darytų šios Sovietų intervencijos atveju.

Prancūzų spaudoje taip pat pripažįstama, kad šis britų ir prancūzų žygis Egipte, neturint Jungtinių Valstybių pritarimo, buvęs pavojingas.

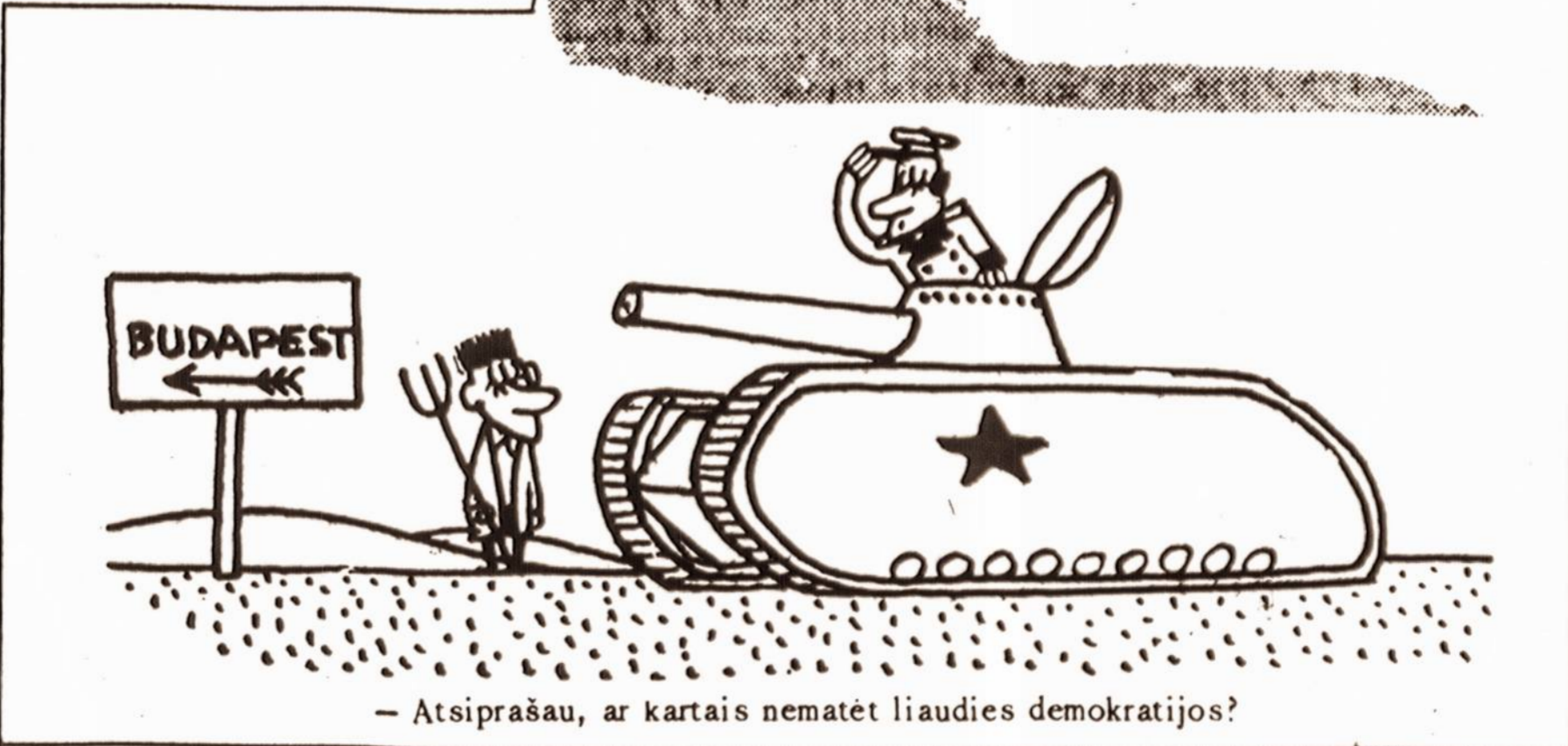
Kiek tai liečia anglus, tai Londone visai kitokios nuotaikos. Britų vyriausybės viršūnėse manoma, kad šis Sovietų grasinimas yra tik propaganda. Be to, britai sako: „Jeigu rei-

kės kariauti, tai kariausime. Mes sovietų nebijome.“

Tuo tarpu rusų spauda ir radijas tvirtina, kad anglai su prancūzais Egipte padarė paliaubas, norėdami išlošti daugiau laiko. Pavyzdžiui, Maskvos radijas skelbia, kad anglų ir prancūzų lėktuvai bombardavę Port Saidą ir išlaipinę naujus kariuomenės dalinius po to, kai jau buvo padarytos paliaubos.

Tas pats Maskvos radijas tvirtina, kad prancūzai ir anglai, nekalbant jau apie Izraelį, nesirengia trauktis iš Egipto. Priešingai, esą, šios trys valstybės ruošiasi naujiems puolimams.

VIRŠUJE: Tarptautinės Moterų Parodos atidarymo iškilmėse New Yorke dalyvavo ir mūsų mažasis jaunimas, pasipuošęs tautiniais rūbais. Iš kairės į dešinę: D. Minkūnaitė, L. Minkūnaitė, A. Averkaitė ir A. Žukauskas.

– Atsiprašau, ar kartais nematėt liaudies demokratijos?

LIETUVIŠKIEMS SŪRIAMS SPAUSTI KASDIEN MELŽIAMA 1000 KARVIŲ

Vienam lietuviškame ūkyje Michigano valstybeje palaipsniui augo toks stambus lietuviškų sūrinių fabrikas, kad šiuo metu į dieną perdirba apie 10 tonų pieno, pagamindamas apie 900 sūrinių sveriančių iš viso apie 1,800 svarų. Tą stambią įmonę išugdė gabus Amerikos lietuvis Jonas Andriulis. Pradėjo jis gaminti sūrius tik iš savo karvių pieno savo dirbtuvėje. Darbas plėtėsi; persikėlė į namų rūšį. Greit ir čia buvo peranksta ir jie pasistatė specialų pastatą. Metė auginti javus savo ūkyje, atsisakė karvių ūkio, o visą dėmesį sukonzentavo į sūrinių gamybą.

3000 sūrmiaišų

Dabar jiems pienu atveža net 72 ūkininkai, kurie turi po 10 ar net 15 ar net 20 karvių. Gal iš 1000 karvių jie gauna kasdien pienu. Tame sūrinių fabrike gausios mašinos, o prie jų dirba 11 žmonių. Sūriai pasiekia visą Ameriką ir Kanadą. Kas savaitę apie 7 tonų jų atgabena į Chicago, apie 1 toną pasiekia New Yorką, apie tiek į Detroitą ir kitas vietas. Tą lietuvišką sūrį po JAV skleidžia 4 keliaujantieji pardavėjų. Jonui Andriuliui nemaža palūpinke yra jo žmona Angelė. Nėšioje, gimusi Blandforde, Čikagoje, kurį laiką gyvenusi ir Čikagoje. Andriulis kasmet dirba savo įmonėje, gausiai turi pirkėjų mašinų.

Nuostabi švara

Per specialią angą voleliais į jų fabriką atrieda atvežtieji betono bidonai (betonai). Supilamas pienu pasveriamas. Betonai nurieda į šalį, kur jie gerai išvalomi vandeniu, muilu ir garu. Pienu pasterizuojamas, dar kartą perkošiamas ir metaliniais vamzdžiais supilamas į baseinus, kuriuose telpa po 500 ir net 800 galionų. Čia pienu per naktį rauginamas, panaudojant specialų raugą. Surauginus šildomas ir paverčiamas į varškę. Jo čia tiek daug, kad darbi-

jo čia tiek daug, kad darbininkai jį kastuvu maišo. Darbininkai užsideję gumos prijuostę, apsiauvę guminiiais batais, nes ant cemento aslos yra gausiai vandens. Įmonėje yra net apie 3000 sūrmiaišelių, tokių pacių, kokius naudojo ir mūsų mamos kaimuose. Iš jų tiek daug pribėga išrūgų, kad jomis auginamos net 75 kiaulės.

Įmonę lanko sveikatos inspektoriai

Varškes pripildus sūrmiaišeliu deda į eilę po 8, perdeję lentą ant tos eilės deda kitą tokią pačią, taip iki 14 eilių, o ant viršaus slegimui, sudedami 5 cemento blokai po 40 svarų kiekvienas.

Pagaminti sūriai nešami į sandelius, kuriuose palaikomi temperatūra gana žema - 37. Išsiunčiant pardavimui kiekvienas sūris suvyniojamas į maišelį, ant kurio užrašyta, kad tai lietuviškas sūris ir padetas įmonės adresas: John Andriulis, Fountain, Mich.

Toks įpakavimas yra įstatymais reikalaujamas, kad kiek-

vieną gaminį, žinant, kas jį gamino, būtų galima patikrinti, ar pagal visus sanitarinius reikalavimus paruoštas. Įmonėje dažnai lankosi sveikatos inspektoriai.

Pienui šildyti, varškei kaitinti reikia taip stiprios šilumos, kad per savaitę sudeginama 8 tonai anglių.

Sūriai gabunami lėktuvais

Michigan Farm Cheese Co. sūriai išvežiojami ir lėktuvais po visą Ameriką ir Kanadą.

Lėktuvais sūrius gabena į New Yorką, Bostoną, Baltimorę, New Britain, Conn., ir Scranton, Ateityje tikimasi kad ir į kitas vietas sūriai bus pristatomi lėktuvais.

Jonas ir Angelė Andriuliai pradėję lietuviško sūrio gamybą 1942 m. tik tai sau ir savo artimiesiems, suvartodami į dieną 20-25 svarus, dabar gi į dieną suvartojama virš 30,000 svarų pieno lietuviško sūrio gamybai.

Tėvelių sūris

Sūriai labai plito. Paragavę lietuviško sūrio ir juo patenkinti, norėdavo sau ir savo pažįstamiems gauti ir tokiu būdu perduodant vienas kitam tie sūriai plėtėsi. Dabar gi ir Andriuliai pradėjo savo gaminamą sūrį reklamuoti, kad jų seni klientai nebūtų suklaidinti, nes Andriuliai lietuvišką sūrį gamina pagal receptą, kurį jų tėveliai atsivežė iš Lietuvos ir per keliolika metų yra gaminamas ir jo gamyba vis yra tobulinama.

P. Andriuliai gauna daug laisų, kuriuose yra labai palankiai atsiliepiama apie jų gaminamus sūrius ir prašoma, kad jis būtų pavadintas „Tėvelių sūris“, nes jis gaminamas pagal jų tėvelių receptą, kurie jį dar buvo atsivežę iš Lietuvos. Reikia tikėtis, kad tą prašymą Andriuliai patenkins ir susilauksime sūrio su nauju pavadinimu „Tėvelių sūris“.

D.

JONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ IR JŲ ŠEIMOS MICHIGAN FARM SŪRIS

Fountain, Michigan

Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalaukite Michigan Farm sūrio. Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas Jono ir Angelinos Andriulių ir jų šeimos, Fountain, Mich. **JŲ GALITE PIRKTI IR VALGYTI SU PILNU PASITIKĖJIMU** Visos geresnės maisto krautuvės su pasididžiavimu aprūpina jus su šiuo tikru lietuvišku sūriu. Apsaugokite save ir savo artimuosius. Neleiskitės perkaltėti, kad pirktumėt pakaitalą.

REIKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite patarimo. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad jūs patys būtumėt sprendėjas. Mes esame nuoširdžiai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnės maisto krautuvėms, kad jūs tiek išpopuliarint Michigan Farm Sūrį, kuris paliko visų mėgiamiausiu. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.

VIENINTĖLIAI ŠIO SŪRIO GAMINTOJAI FOUNTAIN, MICH.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

PETER LISIAUSKAS
69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y.	Tel. TW 4-8087
VICTOR ABECUNAS
351 Park Street, New Britain, Conn.	Tel. BA 3-1342
WILLIAM PASCHALL
718 Callowhill Street, Philadelphia, Pa.	Tel. LO 3-3144
JONAS JAKUBAUSKAS
634 N. Denison Street, Baltimore, Md.	Tel. Longwood 6-2622
MECISLOVAS KAVALIAUSKAS
24 Prospect Street, Lyde Park, Mass.	Tel. Lyde Park 3-3975
GEORGE GALUNAS
1400 Caniff, Detroit, Mich.	Tel. T. W. 8-7062

STEAMBOAT INN

ALMA KASMOČIŪTE, Vedeja

ĮVAIRIAUSI GERIMAI IR PIRMOS RŪŠIES MAISTAS

SALE VISOKIOMS PRAMOGOMS
Didelis ir gražus sodas piknikams

89-91 Steamboat Road, Great Neck, L. I.
Tel. Great Neck 2-1546, biznio Great Neck 2-3389, namų

LIETUVIŲ DĖMESIUI!

NEWARKE ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR

Į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

Siuntiniai išsiunčiami 48 valandų bėgyje.

Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą.

Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaitių bėgyje.

Siuntiniai siunčiami oro paštu pristatomi 7-10 dienų bėgyje.

Siuntėjas gauna asmenišką gavėjo pakvitavimą.

Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu miltu.

PRISTATYMAS GARANTUOTAS

Slyskite siuntinius giminėms.

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p.

Netoli Pensylvanijos stoties Newark.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET STREET, NEWARK, N. J. MITCHELL 2-2452

Siuntiniai siunčiami Parcels to Russia, Inc. leidimu

JUOZAS GRABAU

Licensed
REAL ESTATE BROKER

Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas.
Naujų pirkimo ar pardavimo atveju patartina kreiptis į savo tautietį. Būsitė patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga.

227 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
STagg 2-7524

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601-3 SOUTH SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: PO 5-4110

ANTON APPEL

Parduodami lietuviški skilandžiai, dešros ir kiti pirmos rūšies maisto dalykai:

JERSEY PORK

428 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: STagg 2-3108

PATIKIMIAUSIA ISTAIGA SIŪSTI SIUNTINIUS Į SOVIETŲ SAJUNGĄ. Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitus kraštus, apmokant čia miltu ir kuri garantuoja pristatymą, tai daugelį metų žinoma firma **PARCELS TO RUSSIA, INC.** (turinti SSSR leidimą). Įgalluota INTURIST, Maskvoje, rinkti miltus čia vietoje.

Praktiškai galima siųsti viskas nauji ir dėvėti drabužiai, valgomieji produktai įvairių valstų, siūpynams, Pencil, Pencil ir kitu oro paštu. Pristatoma laike 7-10 dienu.

Naujiena: Dabar galima siųsti "ANTI-POLIO SERUM"

Mes garantuojam pristatymą ir gavimą adresato parašu patvirtinto pakvitavimo. Siunčiame siuvinias mašinas, akordijonus, o taip pat rasomas mašinėles įvairiomis kalbomis. **DABARTINIS ADRESAS:**

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN 16, N. Y.
(Už kampo buvusios vietos). Tel. INGersol 7-6465, INGersol 7-7272

Istaiga yra pimejame namo aukšte. Apylinkėje pakankamai vietos pastatyti automobiliai. Istaiga atidaryta kasdien ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro, šeštadieniais nuo 9 iki 4 val. p. p.

SIUNTINIAI ISSIUNČIAMAI KASDIEN.

PASAULYJE

● Prosovietinė Vengrijos valdžia įsakė šaudyti visus tuos laisvės kovotojus, kurie nepa-
dėjo ginklų iki nustatyto termino. Apskaičiuojama, kad tik viename Budapeste žuvo apie 20,000 žmonių. Nežiūrint to, sovietų kariuomenės palaikomai valdžiai dar nepavyko likviduoti sukilimo.

● Washingtono (Pentagone) manoma, kad karo atveju Izraelio armija lengvai įveiktų jungtines Jordano, Sirijos, Irako ir Saudi Arabijos jėgas.

● Indijos premjeras Nehru, kalbėdamas Kongreso partijos sesijoje, pasisakė prieš visus karinius paktus Europoje, įskaitant ir Varšuvos paktą.

● Jungtinių Tautų sluogsniuose manoma, kad Izraelis nesiskubina atšaukti kariuomenės iš Sinajaus pusiasalio. Kiek tai liečia Gaza sritį, Izraelis ją laiko „savo teritorija“.

● Prosovietinis Vengrijos premjeras Janos Kadar pasiuntė sveikinimą Sovietų Sąjungos vyriausybei, ryšium su revoliucijos 39 metų sukaktimi.

● Iš Varšuvos pranešama, kad maršalas Rokossovskis, kuris buvo išvykęs „atostogų“ į Maskvą, šiomis dienomis grįžo į Lenkiją. Oficialiai, jis tebėra Len-

kijos krašto apsaugos ministris ir vyriausias kariuomenės vadas.

● Princas Povilas Esterhazy, vienas turtingiausių žemvaldžių buvusioje Austro-Vengrijos imperijoje, nuteistas kalėti 15 metų, vengrų sukilėlių išlaisvintas atvyko į Austriją ir apsigyveno savo 216 kambarių pilyje.

● Amerikos geneologai mano, kad Kanados ir Jungtinių Valstybių klimatas iš lėto keičiasi ir artėjama prie naujo ledų gadinės periodo. Tarp 10 ar 15 tūkstančių metų ledai bus užkloję Kanadą ir pasieks Jungtines Valstybes.

● Ryšium su įvykiais Viduriniuose Rytuose, ypač Izraelio kariuomenės įsiveržimu į Egiptą, Sovietų Sąjungoje prasidėjusi nauja antisemitizmo banga. Vyksta masinis Vilniaus ir Lvovo žydų vežimas į Sibirą ir kitas Rusijos šiaurės sritis.

„Liaudies demokratija“

— Alio, Chruščiovai! Demokratija jau atstatyta, tik trūksta liaudies.

Vengrija grąžinama į „socializmą“...

LIETUVIŲ RAŠYBOS REFORMATORIAI

Dr. J. Januškevičius pretenduodamas polemizuoti lietuvių kalbos rašybos klausimu, per porą savo straipsnelių parodė ne tik kad nėra kompetentiškas kalbėti šiuo reikalu, bet dar gi net visai nesupranta ir sakinio, kurį perskaito. Kada mėginau diskutuoti K. Kepalo pasiūlymą išmesti iš lietuvių raidyno raidę c, o jos vietoje rašyti ts, aiškiai pabrėžiau, kad garso parašymas raidžių kombinacija yra netobulas ir nepraktiškas dalykas. Atrodo, kad dr. J. Januškevičius šio sakinio minties nesuprato, nežiūrint, kad taip paprastai ir nekombinuotai šis mano sakinytis parašytas. Jeigu dr. J. Januškevičius būtų supratęs šio sakinio mintį, jis niekuomet nebūtų rašęs: „Ar matė V. Veselaukas bet kurioje kitoje kalboje, kad lenkų sz būtų tariamas kaip š ir cz kaip č? Šis klausimas daug labiau būtų tikęs K. Kepalui, o taip pat ir pačiam dr. J. Januškevičiui, nes jiedu kaip tik ir yra šalininkai įvesti į lietuvių kalbą raidžių dvynukus.

Kitas dėmesio vertas sakinytis. K. Kepalo pasiūlymą raidę h tarti kaip ž vien dėl to, kad lotyniški žodžiai homo, humanus vertimas į lietuvių kalbą prasideda raide ž. Šia tezę mėginau atremti, motyvuodamas, kad nė vienoje kalboje raidė h netariama kaip ž. Net ir lotyniška netarūma žomo, žumanus, ir jeigu atsitiktinai kelių lotyniškių žodžių vertimas į lietuvių kalbą prasideda raide ž, tai tas nereiškia, kad privalo tapti lietuvių kalbos rašybos taisykle. Dr. J. Januškevičius visai nemėgino nuneigti mano argumentų, tik pakartodamas K. Kepalo č, garsiai pradėjo šūkauti, ar gi V. Veselaukui dar neaišku, kad lotyniškas žodis homo lietuviškai žmogus, o humus lietuviškai žemė, tokiu būdu, h lietuvių kalboje privalo būti tariama ž. Norėjau dr. J. Januškevičiui parodyti, kad jo tvirtinimai lotynų kalbos pavyzdžiuose nevisai atitinka tikrąnybę. Tokiu būdu, aš iš savo pusės pastačiau dr. J. Januškevičiui tokį klausimą: „Ar lotynų kalbos žodžiai honoris causa, habeus corpus, ad hoc vertimas į lietuvių kalbą irgi

V. VESELAUSKAS

prasideda raide ž? Čia ir pasirodė tikroji dr. J. Januškevičiaus „gudrybė“. Jis „siūlo juos man išversti į lietuvių kalbą, teigdamas, kad tų žodžių vertimas irgi prasideda raide ž“. Nejaugi dabar man reikia pradėti įtikinėti asmenį, kuris savo pavardę papuošia daktaro titulu, kad šiuo atveju mano norėta pasakyti, kad šių lotyniškių žodžių vertimas į lietuvių kalbą neprasideda raide ž? Man atrodo, kad ir nelabai didelių gabumų pradžios mokyklos mokinys, skaitydamas šį mano sakinį, geriau suprastų, ko šiuo atveju norima pasakyti. Bet jeigu tų žodžių vertimas prasidėtų raide ž, tada pasirodė, kad dr. Januškevičius ginčijasi be jokio reikalo, nes tuo atveju kaip tik ir sutvirtintų jo tezę. Vietoje tiesioginiai atsakyti į klausimą, dar mėgina tūpėti apie tą patį sakinį. „Nors cituoti yra posakiai, o ne žodžiai, kurie į lietuvių kalbą išvertus turėtų prasidėti nuo ž, pavedu V. Veselaukui pačiam tą jo sfinksiską klausimą išspręsti“. Kiek „filosofijos“ šis mano paprastas sakinytis sukelė dr. J. Januškevičiaus galvoje?! Šiuo savo sakiniu dr. J. Januškevičius, kalbėdamas apie raidę ž, dar kartą parodė, kad jis nesuprato, ką perskaitė.

Nė vienu atveju, dr. J. Januškevičius nemėgina kalbėti apie diskutuojamus dalykus iš esmės. Į klausimą, ar mano pateikti lotyniški žodžiai irgi prasideda raide ž išvertus juos į lietuvių kalbą, dr. J. Januškevičius atsako, kad sfinksiskus klausimus pavedąs V. Veselaukui išspręsti.

Toliau tęsia išvedžiojimus: „pacitavęs tris posakius lotyniška, kurie jokio ryšio su lietuvių rašyba neturi“. Visai sutinku, kad mano suminėti lotyniški žodžiai jokio ryšio su lietuvių kalbos rašyba neturi, bet taip pat esu tos nuomonės, kad lotyniški žodžiai homo, humanus, kuriais remiantis nori raidę h paversti į ž, irgi neturi ryšio su lietuvių kalbos rašyba. Remiantis šia logika raidę w lietuvių kalboje privalėtume tarti kaip k. Vokiečių kal-

boje žodžiai: wer-kas, wo-kur, warum-kodel, wieviel-kiek, was-ką. Šia teorija galetume paremti dar ir anglų kalba: who-kas, where-kur, why-kodel, what-ką ir t. t. Pagaliau prieisime, kad visos lietuviškos raidės perkeis savo ištaraimą.

Nesugebėdamas apginti savo „teorijos“, mėgina tvirtinti, nepateikdamas nė vieno pavyzdžio, sakydamas, kad gimininguose lotynų kalbos žodžiuose garsas h dažniausia virsta ž. Šis teigimas yra naujas pasaulio stebuklas. Ispanų, prancūzų, portugalų ir italų kalbos yra lotynų kilmės kalbos. Ispanų kalboje yra rašoma raide h, bet ši raide neturi garso. Ispaniški žodžiai, kurie prasideda raide h, tik labai atsitiktinai tų žodžių vertimas į lietuvių kalbą gali prasidėti raide ž. Tas pats prancūzų ir portugalų kalbose.

(Nukelta į 10 psl.)

LITUANICOS RESTORANE.

kuris dabar atdaras ir sekma dienais, gaunami visi lietuviški valgiai. Geriausios rūšies maistas. Savininkė Ida Gasiūnienė kviečia atsilankyti.
Lituanica Restaurant
282 Union Ave. Brooklyn, N.Y.
Tel. EV 4-9612

John Baltaduonis

FRANKFORD AVENUE
C A F E
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

GERBIAMOS PONIOS

Buvęs Rygoj moterų kailinių siuvėjas pradžioje sezono siūlo didelį pasirinkimą iš savo dirbtuvės, urmo kainomis. Nauji modeliai žebenščių (mink), karakulių, nutrijų, Alaskos ruonių, ūdry, ir kity kailių paltai, žaketai.
Pataisoni ir perdėrbami seni kailiniai Darbas pirmos rūšies. Galima išsimokėti u. l. Atidaryta kasdien nuo 8 - 6 v. Šeštadieniais nuo 8 - 4 v.
ALEX DIMANT
150 W. 28 St., New York City
Tel. CI 2-1079, TR 3-9343

Nepamirškite atnaujinti prenumeratą

SIUNTINIAI Į VISUS EUROPOS KRASTUS
UNITED PACKAGE EXPRESS CO.
305 MARKET ST. (ortl P. R. R. Station), NEWARK, N. J.
Telef.: — Market 3-2277.
Skubiai išsiunčiame maisto produktus, audeklus, naujas ir dėvėtas drapanas, valstus ir t. t.
Laikė 6 savaitių siuntiniai pasiekia paskyrimo vietą.
Oro paštu pasiekia gavėją per 7—10 dienų.
Siuntėjas gaus gavėjo parašų patvirtintą pakvitavimą.
SIUNTINIAI PIRMAI APDRAUSTI.
Visi persiuntimo mokesčiai ir muitai apmokami žia. Gavėjas nieko neturi mokėti.
Atnešę ar atsiuntę šį skelbimą sutaupysite \$2.00.

Baltic Express Co.

200 WEST 72nd STREET, NEW YORK 23, N. Y. TRafalgar 7-6611.

GARANTUOJAMAS PRISTATYMAS BE ATSKIRO ATLYGINIMO.
KALBAME LIETUVIŠKAI

Siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą ir visą Sovietų Sąjungą, iš anksto apmokėjus muitą.

Mes ne prižadame, bet darome

Prašome įsitikinti. Parašykite, mes pasiūsim paruoštų siuntinių katalogus ir informacijas.

License of Globe Travel Service v

DABAR

„I like Ike“ ženkle
Eisenhowerio bėdos
Sinaujaus pusiasalis
Neapykantos imperija

Rankiniai, kaip ir buvo manyta, praėjo „I like Ike“ ženkle. Eisenhoweris gavo daugiau balsų, negu praeitą kartą.

Bet kongresas – Atstovų Rūmai ir Senatas – tebėra demokratų rankose.

Dabar spaudos ir televizijos komentatoriai jieško vakarykščios dienos. „Moterys pas mūrą čiupinėjo rūtų vainikėlių“, anot tos dienos.

Bet ir nepaprasta gali būti paprasta.

Norėdami laimėti prezidento rinkimus, demokratai turėjo iškisti stipresnės asmenybės kandidatą.

Kai dėl republikonų, tai kongreso rinkimams laimėti jiems reikalingas naujas kandidatų prieauglis.

Todėl ir tos kalbos, kad ne republikonų partija, bet Eisenhowerio „asmens kultas“ laimėjo rinkimus, yra ne be pagrindo.

Tuo labiau, kad prieš pat rinkimus, lyg tyčia, pradėjo niauksytis Europos ir iš dalies Afrikos padangė.

Tuo atveju yra saugiau valstybės vairą palikti kareivio rankose.

Antrasis prezidento Eisenhowerio tarnybos laikas oficialiai prasidės ateinančių metų pradžioje.

Bet jau dabar, negiriant dienos be vakaro, Ike turi bėdų devynias pedas viršum galvos.

Birmausia, dar nežinia, kuo baigsis tas Vidurinių Rytų ginčas.

Įsivaizduokite, kad Maskva, norėdama pasaulio akis nukreipti nuo savo bėdų satelitinėse valstybėse, sukelia arabų skruzdėlyną...

Juk tos žinios, kad rusai siunčia lėktuvus ir kitus kariškus pabūklus į arabų kraštus, nėra, kaip sakoma, iš piršto išlaužtos.

Ar karo atveju anglai su prancūzais, kurie, sakoma, veržęsi į Egiptą, norėdami už akių užbėgti rusams, atsilaukė be Amerikos pagalbos?

Tai tik viena tų tarptautinės politikos painiavų, kurias dabar Eisenhoweriui, nepradėjus nė antrojo tarnybos laiko, tenka narplioti.

Ir nežiūrint kas Amerikos užsienio politiką tvarkytų – Dulles ar kas kitas – šį kartą prezidentas neturės laiko golfui lošti.

Izraelis grąžins egiptiečiams Sinajaus pusiasalį?

Perskaičius premjero David Ben-Gurion kalbą, pasakytą parlamente, neatrodo, kad Izraelis būtų linkęs išsižadėti to krašto, kur jo protėviai, kaip Biblijoje sakoma, klaidžioję 40 metų.

Juk tai čia, šiose dykumose, šiuose kalnuose, Mozė, vesdamas žydus iš Egipto nelaisvės, sukūrė Dešimt Dievo įsakymų. Ir daugiau stebuklų čia būta: išalkusiems žydams byrėjusi manna iš dangaus, o ištroškusiems, to paties Mozės valia, atsivėręs šaltinis uoloje...

Bet Sinajaus pusiasalis, kurį dabar Mozės palikuonys užkariavo per keturias dienas, Izraelio valstybei reikalingas dar ir kitais – strateginiais ir ekonominiais – atvejais.

Naujajai ir, reikia pasakyti, stebuklus darančiai Izraelio valstybei reikalingas laisvas, arabų nevaržomas, išėjimas į Raudonąsias jūras.

Ar nuostabu, kad dabar Izraelio valstybės vyrai nelabai nori kalbėti apie kraustymąsi iš Sinajaus?

Žmonių žudymas Vengrijoje sukėlė protesto bangą pasaulyje. Dabartiniai Kremliaus šeimininkai, pasirodo, nemažesni budeliai už patį Staliną.

Bet ir vengrams, sukilusiems prieš komunistų diktatūrą, kaip matyti iš spaudos vaizdų, kantrybė buvo išsekusi.

Tik pažiūrėkite į vieną tokių Budapesto gatvės vaizdų: žemyn galva kabo pusnuogis slaptosios policijos pulkininko lavonas, ir čia pat iš minios išėjusi jauna moteris jį spjaudo...

Žodžiu, neapykanta gimdo neapykantą, kuri dažniausiai išsiliėja į nesuvaldomą minios kerštą.

Bet sovietinis rusas, kuris nori būti Europos tautų žandaru, jų laisvės budeliu, jums išaiškina, kad tai yra klasių kovos išdava...

Tą patį klasių kovos šūkį skelbdamas, Stalinas išžudė tūkstančius komunistų.

Paskiau mokiniai pralenkė savo mokytoją: patį Staliną nuvertė nuo pedestalų...

Tokia dabar yra ta pasiutusio žvėries akyje gimusi neapykantos imperija.

Juozas Tipliava

Lyg naktį

ŠIĄ NAKTĮ BUVO NERAMU

NEŠAKYK

Nesakyk, kad jau praslinko
Debesys pilki,
Kad pakils beržai palinkę
Ir žaliuos sveiki.

Kad atėjus vakarėliui
Glausi tu mane,
Pasibels mums meilė vėliai
Būti mūs viešnia.

Jau krūtinėje įsmigęs
Smūgis netiesos, —
Meilėn grįžti žodžiai dygūs
Kelią mums pastos.

Nepakils beržai palinkę,
Nežaliuos sveiki...
Nesakyk tat, kad p̄raslinko
Debesys pilki!

Šią naktį beldėsi į langą,
Šią naktį buvo neramu...
Girdėjau lyg grandinės žvanga,
Lyg kažkas vaikšto kilimu.

Iš kur ir kas? Koksai vaiduoklis
Sapnus trukdyti man pradės?
Kokios jis reikalauja duoklės:
Ramybės mano ar širdies?

Kas tikrino akis įsmeigęs
Ar kančią kantriai aš nešu?
Gal būti, tirpo pirmos snaigės
Ir buvo ritmas tai lašu.

Galbūt jaunystės tai mirażai
Subėgo jaudinti mane?
Gal motina mane, kaip mažą,
Atėjo guosti bent sapne?

Kas trukdė mano sapną brangų,
Kas būtų tai, spėliot imu?
Kažkas man beldėsi į langą —
Kažkodėl buvo neramu...

KAI SAULĖ LEIDOSI

Kai saulė leidosi už liepų garbanų,
Ir dangų žvaigždės vieškeliais nusagstė,
Ir žengė metas po darbo mum —
Sakei: klausytumeis manęs per naktį!

Šiandien visų tų žodžių nebeatmenu...
Kai kryžiai mūsų vieškelius nusagstė,
Kai slėgia skausmas širdį akmeniu, —
Prisimenu tik vasaros tą naktį.

Poetui Juozui Mikuckiui 65 metai

★
Poetas Juozas Mikuckis su žmona Paulina savo rezidencijoje Baltimorėje. Juozas Mikuckis poezijos kūryboje pasireiškė dar prieš pirmąjį pasaulinį karą. Yra išleista keletas jo poezijos rinkinių, kurių vienas Vokietijoje ir kitas čia, Amerikoje. Nepriklausomos Lietuvos valstybei atsistatant, poetas Juozas Mikuckis taip pat buvo vienas aktyviausių jos kariuomenės kūrėjų, pirmasis karo komendantas Kaune ir t. t. Nenuostabu, kad paskiau, bolševikams užplėdus Lietuvą, Juozas Mikuckis buvo kalinamas, ir tik nepaprastu žmonos Paulinos rūpesčiu, jis galėjo atgauti laisvę ir pasiekti Vakarų. ★

SUVALKIJOS ŪKININKŲ STREIKAI AR TERORISTINĖ VEIKLA?

VIENYBĖ

IZ. RUZGATIS

SKELBIMAS.

1935 metų gruodžio mėn. keliems Pajavonio valsč. seniūnams prie jų trobesių buvo prisegti rašteliai „Visiems seniūnams žinotina“, kuriais seniūnai kurstoma neiti pareigų o nepaklausiusiems grasoma mirtimi. Be to, vienas Kybartų valsč. Stanaičių kaimo ūkininkas gavo voke atsiųstą lapelį, kuriuo už sumokėjimą valstybinių mokesčių grasoma ugnimi ir mirtimi. Paaikšėjo, kad šiuos darbus padarė Emilis Haberzatas, gyv. Vilkaviškio mieste ir Fridrichas Fromas, gyv. Mažučių km. Kybartų valsč., Karo Lauko Teismo 1936. IV. 29 d. sprendimu Fromas nuteistas 15 metų, o Haberzatas — 10 metų sunkių darbų kalėjimo. Vienas iš jų, būtent Haberzatas, tarnaujas krautuvėje pardavėju, o Fromas vidutinis ūkininkas, turįs Žemės Banke 2.400 litų skolas.

1936 m. gegužės m. 1 d.
Marijampolė.

Pulkininkas-leitenantas KERBELIS
Marijampolės Apskritis Komendantas

Tam tikra lietuvių spauda (Naujienos, Draugas ir kiti dešinieji ir kairieji laikraščiai) Lietuvos Diplomatijos Šefo į JAV atvykimo proga, matyt, ryždamsi sumažinti tos kelionės reikšmę visuomenės akyse, griebėsi nešvarios akcijos. Be kitų visuomenę klaidinančių ir Nepriklausomos Lietuvos valstybines institucijas šmeižiančių dalykų, imta ypač „įrodinėti“, kad 1935 m. Lietuvoje, ypač Suvalkijoje, siautusi teroristinė veikla — kurion, suprantama, buvo įvelta ir padorių Lietuvos priešų suklaidintų ūkininkų, dėl pasaulinės ūkio krizės patekusių į ekonominius sunkumus, — buvusi tik ūkininkų streikas, vadinasi normalus reiškinys, sutinkamas kiekviename demokratiniais pagrindais tvarkomoje valstybėje, jos piliečių nepasitenkinimui viešai pareikšti, jų teisėms apginti ir jų reikalavimų patenkinimui pasiekti. 1935 m. Lietuvoje vykdytoji teroristinė veikla šios spaudos tiek iškreipta, kad ji jau vaizduojama, kaip kova demokratijos su diktatūra.

Ir anksčiau įvairiomis progomis minėtos spaudos puslapiuose buvo sutinkama tokia mintis, klaidingai vaizduojanti 1935 m. Suvalkijos įvykius. Beveik kas metai, be kitų, Andrius Valuckas, vienas tos veiklos dalyvių, savo plunksna minėdavo šitų įvykių sukaktis, pindavo sautų įvykių dalyviams ir už jų nugaros stovėjusiems gaivalams didvyrio laurų vainikus, o pačius įvykius mėgindavo, klaidindamas lietuvių visuomenę, pavaizduoti, kaip demokratijos kovą su diktatūra, nors jis pats niekad nepaneigė, kad jam, jau sėdint Kauno sunkių darbų kalėjime, buvo visiškai aišku, jog telegrafo stulpai buvo pjaunami pjūklais, pirktais už Lietuvos priešų pinigus, kai jam buvo pasiūlyta glaudžiai susirišti su komunistų partija už laisvę likusios šeimos ap rūpinimą ir geresnės putros duobę jam pačiam kalėjime.

Tiesa, jo lietuviškasis patriotizmas atbudo ir neleido priimti šio masinančio pasiūlymo iš Lietuvos priešų rankos. Valuckas pasirinko, nors ir kietą, tačiau lietuvišką kelią, dėl ko jis skaudžiai nukentėjo, bolševikams 1940 m. okupavus Lietuvą.

Bet kam tada jis, Valuckas, klaidina kitus?

Tą patį Lietuvos praeities juodinimą randame ir jo neseniai pasirodžiusiuose „Nemuno sūnuose“, kur, suprantama, romano forma leidžia dar labiau reikštis autoriaus fantazijai: čia kuriami nebūti dalykai, ūkininkų terorizuotojus pavaizduojant didvyriais, o teisėtos tvarkos dabotojus budeliais. Tokiu neteisingu vaizdavimu ir įspūdžio sudarymu, kad romano veikėjai yra realūs Suvalki-

jos įvykių dalyviai, autorius tęsia savo seną demokratijos kovos su diktatūra giesmę.

Jis, tęsdamas savo giesmę, Sėjos 1956 m. 6-7 Nr. visiškai aiškiai prisipažįsta, kad kaikiurios Lietuvos politinės grupės yra prikišusios savo pirštus prie 1935 metais Lietuvoje buvusių priešvalstybinių teroristinių įvykių, šiaip teigdamas: „Demokratiškos grupių sukelti ūkininkų streikai Lietuvoje, kurie labai išsiplečia Suvalkijoje“. Tad yra suprantama, kodėl toms pačioms politinėms grupėms artima bei jų žmonių išlaikoma spauda ir dabar skelbia melą, nes tiesa joms akis bado, yra nemaloni.

Arba vėl Naujienu 1956 m. 231 Nr. kažin koks rašeiva, pasivadinęs Pajavoniečiu bara Eleną Dubysą, kad ji savo straipsnyje, tilbusiame 1956 m. Vienybės 34 Nr. pamini „Suvalkijos ūkių padegėjus“. Bardamasis ją gėdina, moralizuoja, prikalba nebūty dalykų, pamoko, kad reikia skirti sukilimas nuo streiko, ir reikalauja įrodymų. Šis paskutinis reikalavimas paskatino mane atidengti vieną kitą faktą apie 1935 metų Suvalkijoje vykdytą priešvalstybinę teroristinę veiklą.

Kad valkšna būtų sėkmingesnė, Pajavonietis visų pirma sudrumsčia vandenį: apsimeta vienu „iš Pajavonio bylos dalyviu“ ir „autoritetingai“ mėgina dėstyti reikalą, nenurodydamas beveik nė vieno konkretaus fakto, susieto su Suvalkijos įvykiais, išskyrus 4-rių nubaustųjų nusikaltėlių pavardes. Bet čia pat jis tuoj susipainioja. Pasirodo, jis (taip pat ir Naujienu redaktorai!) neturi nė mažiausio supratimo apie teismo procesą. Tačiau jei jis pats būtų buvęs teisiamas, tai ir šia savo menka nuovaka dar atsektų, kad ne Karo Lauko Teismo Pirmininkas Pulk. Vl. Brazulevičius, bet prokuroras nusikaltėlius kaltino. Kuriuo gi būdu Pajavonietis, tą dieną tariamai nubaustas „... tik 15 metų sunkaus darbo kalėjimo... galėjo matyti... „nekaltai mirš-

tančiųjų ūkininkų veidus; „jų paskutinės gyvenimo dienas“; žinoti... „širdies skausmą ir nuotaikas jų pasigailėjimo ir šymus atmetus“ (skrybyba paliekama neištaisyta. I. R.); skaityti „... jų paskutinius atsisveikinimo žodžius tėvams,

Vien tik šitie Pajavoniečio teigimai aiškiai byloja, kad jis yra samdytas rašeiva, o ne vienas iš nubaustųjų. Kodėl jis bijo paskelbti savo pavardes?

Šiandieną juk nėra jokio pagrindo jam bijoti karo lauko teismo, o nuteistojo žodis būtų daug svaresnis ir įtikinamesnis!

Kodėl visuomenė klaidinama ir skelbiami visi tie Nepriklausomos Lietuvos valstybės institucijas šmeižiantys dalykai?

broliams, seserims ir savo jaunystės draugams, kurie buvo parašyti paskutinę naktį prieš jų sušaudymą“. Nebent jis pats kartu su prokuroro padėjėju Povilu Pakarkliu, vėliau pasidariusiu bolševikiniu komisaru, būtų dalyvavęs, teismo sprendimą vykdant.

Pajavonietis pataria Elenai Dubysai skirti streiką nuo suvesdamas Suvalkijos teroristinę veiklą tik į streiką, ir čia pat pacituoja atsisaukimą, kurį jau pasirašo „Vyriausias Lietuvos Sukilėlių Komitetas“. Kažin, ar Pajavoniečiui pačiam nesimaišo streikas su sukilimu?

Pajavonietis teigia, kad „... ne viename to laiko atsisaukime nerandame raginimo deginti ūkininkų sodybas ar kitu būdu bausti streiko laužytojus... ar kitokiais būdais gėsdinti ramius kaimo gyventojus“, ir paneigia Lietuvos priešų pagalbą teroristinei veiklai.

Vėliau savo straipsny paskelbsiu anuo metu teroristų platinų grasinančių atsisaukimų turinį ir nurodysiu eilę faktų, sugriaunančių Pajavoniečio išpirštų išlaužtus teigimus.

Galy gale Pajavonietis griebsi net tokio juokingo teigimo, jog „Buvo ūkininkų, kurie patys padėgdavo savo senus trobesius, kad vyriausybė atstatytų naujus, o kalte buvo sumetama streikininkams“.

Tikrai būta geros vyriausybės! Nerasi niekur kitos tokios, kuri padegėjams, užuot juos sodinusi į kalėjimą, atstatytų tyčia sudegintus trobesius ir dar kaltę: suverstų kitiems! Kiek tokių ūkininkų Lietuvoje žino Pajavonietis? Tegū jis pagrindžia šią nesąmonę, jei nori kad kas nors įtikėtų, nurodydamas tokių ūkininkų padegėjų - nusikaltėlių skaičių ir jų pavardes.

Kitą savaitę: „Keletas faktų apie tariamą Suvalkijos ūkininkų streiką“.

APAČIOJE: Suvalkiečių turgus. V. Augustino nuotrauka.

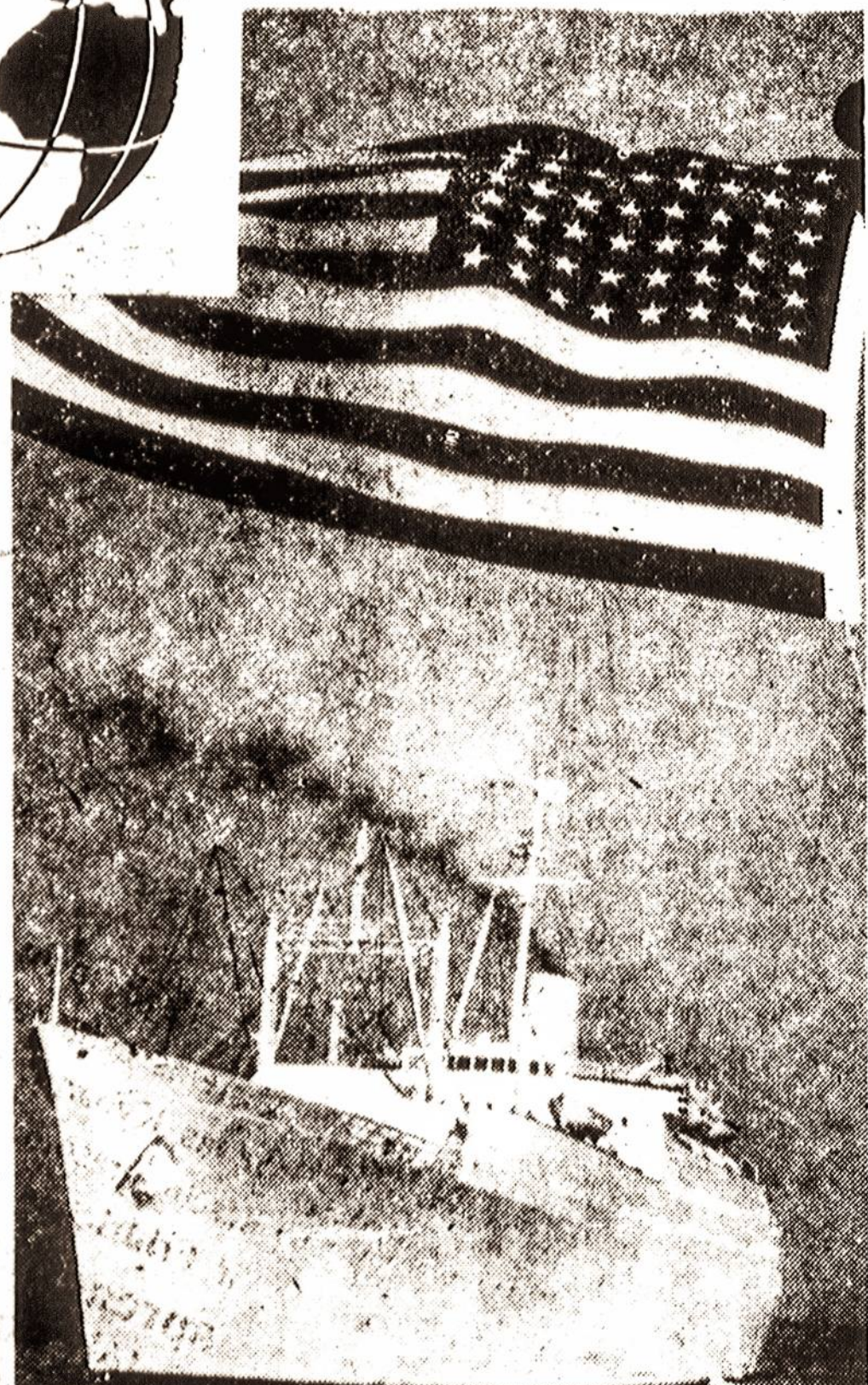
PASAULIS

...s Egipto
...s Sinajaus
...nebegales
...kai...

...Motina su
...saide jieško
...duoty na...

...Nežiūrint
...Nasserio
...buose te-
...s. Nuotrau-
...s tarp dvie-
...y, meldžiasi

VIRŠUJE: Po susidūrimo su italy laivu Doria atremontuotas Stockholm išplaukė į Švediją.

DEŠINĖJE ir apačioje: Norvegų kareiviai, kaip ir kitų septynių valstybių kariuomenės daliniai, išskrido į Egiptą eiti J. T. policijos pareigas Suezio kanalo zonoje.

PAVEIKSLUOSE

APAČIOJE: Prezidentas Eisenhoweris po rinkimų buvo nuvykęs į savo ūkį Gettysburge.

VIRŠUJE: New Yorke prieš Šovietų Sąjungos delegacijos būstinę, buvo suruošta manifestacija, protestuojant dėl kruvino teroro Vengrijoje.

DEŠINĖJE: Prieš sovietų tankus Vengrijoje kovojo jauni ir seni. Net šis vienakojis vengras buvo prisijungęs prie sukilėlių.

VIRŠUJE: Vengrų neapykanta pirmiausia buvo nukreipta prieš saugumiečius. Dar prieš sovietų tankų atėjimą, minia juos išvedė į gatvę ir sušaudė, kitus, kaip matyti nuotraukoje (kairėje) pakorė.

DEŠINĖJE: Iškėlę senosios Vengrijos tautinę vėliavą, sukilėliai buvo užėmę svarbesnius Budapesto pastatus, čia pat sušaudę pasipriešinusius komunistus. Šiame sukilime Budapesto miestas, vos spėjęs atsistatyti po karo, vėl paverstas griuvėsių krūvomis. Gatvės nuklotos lavonais...

Kryžkelės

A. VIENUOLIS

KARO POSĖDIS KNYSTAUTO PILYJE

Nuo Ventos iki Dubysos žemaičiams vadovaus Rambaudas, gi Skersgaudas ves kuršius... Vytautas ves kariuomenę iš Prūsų.

Gerai atsiminė raudonoje gaisro šviesoje puodus Kryžius ant baltų kryžiuočių apsiaustų, jų ilgus kalavijus, svyruojančius pilaitės kieme; atminė motinos klyksmą, kai ji, spausdama prie krūtines ji ir jo mažutę sesutę Vartulę, buvo perverta kryžiuočio kalaviju. Visa tai riteris Griežė atminė, bet su niekuo nesidalijo savo atsiminimais. Jo auklėtojai tarė jį nieko nežinant. Paaugęs jis iš lietuvių belaisviu dar daugiau sužinojo. Kur dingo paskui jo sesutė, mažutė Vartulė, su kuria jis žaisdavo, bėgiodavo pilaitės kieme, Griežė nežinojo. Kitus vaikus ir mergaites iš jų dvaro vėliau sutikdavo Marienburge, vokiečių kaimuose, pilaitėse, bet Vartulės daugiau niekur nebematė, ir jam niekas apie ją nieko negalėjo pasakyti. Ilgainiui apie ją ir apie saviškius pradėjo miršti ir pats Griežė. Dabar jo vardas Jurgis, bet motina ir visi pilaitė vadindavo jį Juragiu. Tik politiniais sumetimais nepakeitė kryžiuočiai jo pavardės. Jo auklėtojas ir kartu jo tėvo ir motinos užmušėjas, riteris Goterbergas, kartą išėjo su Rusnės komtūru į Žemaičių girias medžioti, daugiau nebegrižo. Nebegrįžo nei riteris, nei komtūras, nei jų palydovai. Veltui paskui pats ordino magistras kreipėsi pas Kęstutį ir pasienio bajorus; žadėjo ir dovanų — niekas nieko nepranešė ir nepasakė. Visi dingo kaip vandeny. Vienas belaisvis žemaitis Marienburge vėliau pasakojo Jurgiuokui Griežei, kad riterį ir jo bendrus būsią pasmaugusios Žemaičių giriose miškų dvasios, keršydamos kryžiuočiams už tėvų nugalabijimą. Dažnai susitikdamas ir daugiau belaisvių žemaičių, Jurgis Griežė neužmiršo savo tėvų kalbos. Be žinios dingus riteriui Goterbergui, jau paaugusį Jurgiuoką pasiėmė į savo dvarą magistras ir ten augino jį ir mokė rašyti, skaityti ir karo mokslų. Kai Kęstutis pradėjo pulti ordiną, norėdamas atsiimti savo žemes Prūsiose, tai didysis magistras tas žemes gražino savininkams, iš kurių jas buvo atėmęs. „Gražino“ jis tėvo palikimą ir Jurgiui Griežei. Bet šis jau buvo krikščionis ir priimtas ordino kariu, tai tas gražinimas pasiliko tik pergamente surašytas, kad derybų metu su Kęstučiu turėtų kuo pasiremti ir atsipirti. Taip riteris Jurgis Griežė ir šiandien nežinojo, kokias jis žemes valdo ir kur jo tos žemes. Pagaliau savo žemėmis rūpintis jam nebebuvo ir kada. Dvidešimties metų jis jau dėvėjo garbingas vikingo drabužiais. Vėliau, padaręs keletą žygių į Lietuvą, buvo įventintas riteriu. Netrukus ordinas apjuosė jį aukso diržu ir uždėjo sidabro pentinus. Didysis ordino magistras dažnai siųsdavo jį vakarų Europą garbės staig skelbti ir kviesti riterių į kryžiaus karus su pagonimis. Karuose su netuvais ir žemaičiais imdavo jį magistras vertėju.

Riteris Griežė buvo ne tiek suvokietėjęs, kiek sueuropėjęs. Jis mokėjo keletą Europos kalbų, buvo gerai susipažinęs su naujais pilii griautuvais ir mokėjo naudoti iš armetu.

Vytautas jį pažino dar iš savo pirmo pabėgimo pas kryžiuočius. Vėliau jis su juo susibičiuliavo, kartu jodavo į girias medžioti, dalyvavo keliuose žygiuose į Lietuvą; kitą kartą žemaitiškai abu ir pasišnekėdavo. Dabar ordinas priskyrė jį kunigaikščiui garbingu palydovu į Žemaičius.

Nors Griežė buvo lietuvių kilmės, bet, dar mažas vaikystės, išauklėtas vokiečių dvasia ir apdovanotas ordino malonėmis ir pasitikėjimu, nebekele kryžiuočiams jokios abejonės; jis buvo ištikimas kaip savas. Tokios aukštos garbės ir tokio didelio pasitikėjimo retas kas lietuvių susilaukdavo iš kryžiuočių, nors jiems ir ištikimai tarnaudavo. Pasitikėdami riteriu Griežė, jie per jį ir sekė kunigaikščio Vytauto žygius Žemaičiuose ir akylai žiūrėjo, kokį pasisekimą turi Kęstučio įpėdinis buvusiose savo tėvo žemėse. Iš to pasisekimo ar nepasisekimo ordinas derino savo žygius Žemaičiuose ir santykius su lenkų karaliumi Jogaila.

Kol vyrai valgė ir šnekučiavo, Knystautienė su dukrele jiems patarnaudavo ir žiūrėjo, kad nebūtų tušti dubenys, kad neišsektų šotėliuose saldus mišutis, nors kunigaikštis Vytautas, be klevų sulos, kurią sriubčiojo iš molinio puodelio, daugiau jokių gėrimų neragavo. Jos prižiūrėjo ir vaškines žvakes; kai kuri pridedavo, grakšti Laimutė pašokdavo iš vietos ir savo laibais pirščiukais įstatydavo kitą. Ir vėl sėdavo prie motinos ir žiūrėdavo į didelius svečius.

Kai vyrai pradėjo tartis karo reikalais, abi moterys, įstačiusios naujas storas žvakes, pasišalino.

Bajoro Knystauto Užubalių pilaitė buvo paskutinis Lietuvos — Žemaičių pasienio punktas, iš kurio Vytautas galėjo pulti neištikimus Ariogalos bajorus ir neleisti keltis per Dubysą Skirgailos būriams. Be to, šitoji pilaitė turėjo apsaugoti padubysį nuo Livonijos ordino kalavijuočių grobimų, kai tie, didžiojo ordino magistro pakviesti talkininkais, brausis į panemunes čia susijungti su kryžiuočiais ir kartu patraukti į Trakus ir Vilnių.

Vytauto planas sekėsi. Žemaičių sritys nuo Ventos miškų iki Dubysos, Aukštaičių sienos, buvo jo paties ir jo pasiuntinių apkeliautos. Neblogų žinių jis turėjo ir iš Kuršių; viskas buvo padaryta ir ordino pasieny. Daug palankių atsirado už Dubysos ir už Nevėžio, tik Ariogalos bajorų tarpe ir Vilnijos Skirgaila ir Jogaila turėjo nemaža savo šalininkų. Priėmę krikštą ir sulyginti teisėmis su lenkų bajorais, jie visai nebekreipė dėmesio į Žemaičius ir į tebegresiantį kryžiuočių pavojų, o pasidarė lenkų karaliaus ir jo ponų ištikimi vasalai. Situos bajorus Vytautas su savo didikais Knystauto menėje ir buvo nutarę padaryti nuolankius kalaviju, eidami su ordino kariuomene į Trakus ir Vilnių.

Tą patį vakarą buvo nuspręsta, kad sritis nuo Ventos miškų iki Dubysos paims vesti į karą žemaičių bajoras Rambaudas ir prisidės prie bendros kryžiuočių kariuomenės iš kairiojo sparno. Knystautas su savo sūnumis pastos ordino kariuomenei kelią į Žemaičių padubysį maisto ir pašaro grobti. Vikingo drabužiais bajoras Skersgaudas ves kuršius ir prisijungs prie kryžiuočių iš dešiniojo sparno. Komtūrai Hermanui ir riteriui Griežei su keliais žemaičių bajorais pavesta persikelti per Dubysą ir padaryti ordinui ir Vytautui nuolankius Ariogalos bajorus. Paskui pamažėl traukti į Kauną. Pats Vytautas su savo bajorais pasiėmė sau vesti kariuomenę, kuri susirinks pas jį Prūsiose ir prisidės pakelėje.

Kad kalavijuočiai, traukdami prie Kauno, negalėtų labai plačiai pasisklaidyti ir grobti, buvo paskirta bajorui Sudimantui juos „palydėti“. Ordinas su kalavijuočiais broliavosi, bet abu varžėsi dėl žemaičių sričių, skundė viens kitą Romai, slapta edėsi ir vieni prieš kitus kurstė kunigaikštį.

Dar ilgai sėdėjo Vytautas su savo didikais už Knystauto stalo ir tarėsi. Jei senam komtūriui ir riteriui Griežei daug kas iš Vytauto planų ir nebuvo aišku, tai visi keturi bajorai gerai suprato, ko siekia jų kunigaikštis. Ordino maršalka norėjo žemaičius, kaip pagonis, pirmutinius siųsti ugnin ir pirmutinius varyti ant Vilniaus sienų. Vytautui buvo svarbu, kad žemaičiai atsidurtų sąjungininkų kariuomenės užpakaly ir, jei nepasisektų žygis į Vilnių, kad jam nemaža pasiliktų vyrų žaliūku atsispirti prieš kryžiuočius. Juo labiau čia ordinas nieko negalėjo prikišti, nes Žemaičių centre buvo ir jų vadai, komtūras Hermanas ir riteris Griežė.

Riteris Griežė džiaugėsi savo paskyrimu dar ir dėl to, kad, malšindamas Ariogalos bajorus, turės čia pat pašonėje Užubalių pilaitę ir galės dažnai matyti Laimą Knystautaitę.

(Bus daugiau)

PER RADIJĄ Į LAISVĘ!

Jau 15 metų

STOIS WEVD
1330 KIL.
97.9 MEG. (FM)
ŠEŠTADIENIAIS
Nuo 1 - 2 v.p.p.

DIREKTORIUS

JOHANNAS J.

STUKAS

1264 White St. Hillside, N.J.

Waverly 6-3325

BENEDICT J. SCHEGAUS
Real Estate & Insurance

OFISAS NAUJOJE VIETOJE:

152-08 84th DRIVE JAMAICA 32, N. Y.

Telefonas: AX 7-0990

LIETUVIS PERKA TRUKAS LE TRAVI

REPUBLIC WINE
& LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS
JOKUBAČIAI

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. Evergreen 7-2089

TRAUN'S BAR

RESTORANAS IR BARAS
AUGUST TRAUN, savininkas

N. E. cor. 7th ir Dauphin Street

Philadelphia, Pa.

Telefonas PO 5-9785

FRANK NARBUTAS

NAMŲ DAŽYTOJAS
IR DEKORATORIUS

Turis 15 metų patyrimą ir
apdraudą šioje srityje.

Darbas visada atliekamas rūpestingai ir gerai

115-53 NEWBURG ST., ST. ALBANS 12, N. Y.
Telefonas: LA 5-4292

DIDŽIAUSIA MONETA

Mūsų metaliniai ir popieriniai pinigai žemėje nėra vieninteliai vertės matai. Įvairiose žemės rutulio dalyse atsilikusios tautės vietoj pinigų naudoja įvairių gyvulių krlaukes, stamblių gyvulių dantis, paukščių plunksnas, graikiškus riešutus, tabako lapus, kakavos pupeles, druskos gabalus ir kt.

Tačiau patys keisčiausi ir patys didžiausi savo apimtimi yra Japo saloje (Ramiojo vandenyno Karolinių salų grupės) naudojami akmeniniai pinigai. Vietiniai gyventojai juos vadina „fei“. Tie pinigai iškalami iš aragonito — kalkinių kilmės mineralo ir panašūs į didžiulius malūno girnas su skylių centre. Jų didesnis tokios monetos diametras ir juo ji plonesnė, tuo aukštesnė jos vertė. Kai kurių fei diametras siekia 5 metrus.

Japo saloje aragonito nėra. Vietiniai gyventojai keliauja į jūrą, parsivežti jūromis už šimtų mylių prie Palau salų. Tie pinigai turi tokią teigiamą ypatybę, kad jų negalima pavogti, nes jie kartais sveria keletą tonų. Todėl fei paprastai laikomi lauke priešais trobesius.

IVAIRENYBĖS

KIEK NEW YORKE GYVENTOJU?

Iki šiol Londonas su 8,3 milijonais gyventojų buvo laikomas didžiausiu pasaulio miestu, o po jo sekė New Yorkas su 7,8 milijonais. Tuo tarpu pagal Jungt. Tautų metraštį, eilės tvarka yra priešinga: New Yorkas su 12,3 milijonais stovi pirmoje vietoje.

Iš kur staiga atsirado šie keturi milijonai gyventojų? Tai yra paprastas aritmetikos triukas, kuris dar kartą patvirtina abejotiną statistikos vertę: šį kartą įskaityti priemiesčiai, iš dalies esą kaimynineje New Jersey valstybėje, prie Didžiojo New Yorko ir tokiu būdu Didysis Londonas buvo nuvainikuotas.

Ką skaito amerikiečiai?

Neseniai anglų žurnalistas išmatavo didžiausio pasaulio masėms skirtą laikraščio News of the World (tiražas 8 milijonai!) turinį, norėdamas sužinoti jo pasisekimo paslaptį. Jis rado (apvaliais skaičiais):

16 metų skelbimų, 14 metų nusikaltimų, teismo ir meilės istorijų (iš kurių beveik kvirtadalis skyrybų ir dvipatyčių istorijos), 10 metų sporto, 3 metrai romanų, 2 ir pusę metro teatro, radijo ir kino pranešimai, 2 metrai skaitytojų laišky (medicinos ir teisės patarimai), pusantro metro visuomeninių gandy, 8 metrai mįslių, varžybų ir panašios medžiagos.

Kodėl žuvo Titanikas?

Dr. H. Wietfeldt iš Bremerhaveno, pats tai patyręs šiaurės jūrose ir nuodugnai studijavęs laivo Titanic žuvimą (1912 m.), kada žuvo 1500 žmonių, priėjo išvados, kad ši nelaimė įvyko dėl laivo stebėtojo vištakystės — negalėjimo tamsoje matyti.

Titaniko susidūrimas su maždaug 100 pėdų aukščio ledo kalnu įvyko žvaigždėtą naktį ir esant visiškai ramiai jūrai. Stebėtojas pastebėjęs kalną tiktai vieną minutę prieš susidūrimą. Jam pranešus apie jį, laivas tuojau visa jėga pradėjo atgal plaukti, bet per tą minutę jis jau buvo nuplaukęs apie 700 metrų (2300 pėdų). W. Lordo pranešimu keleiviai matę šį ledo kalną jau 20 minučių anksčiau prieš susidūrimą. Žodžiu, Wietfeldt yra įsitikinęs,

kad Titaniko stebėtojas turėjęs sirgti vištakyste, kurios metu sumažėja akiplotis.

Nežiūrint to, kad šiuo metu laivai aprūpinti radaru, susidūrimai pasikartoja. Todėl Wietfeldt nuomone, reikalinga kas metų ketvirtį tikrinti visus jūros laivų stebėtojus, ar jie neserga vištakyste ar aklumu spalvomis.

Kadangi vitaminas A gali sutrukdyti vištakystės atsiradimą, todėl laivų stebėtojai turėtų kasdieną imti vitamino A (žuvies taukų kapsulių pavidale).

Anglijos namų židinys

Karališkos komisijos gyventojų reikalams 13,000 pareigūnų per ketveris metus apklausinėjo anglų moteris, norėdami surinkti statistines žinias ir

patirti jų nuomonę apie šeimos gyvenimą.

Iš viso buvo apklausta apie pusantro milijono šeiminių. Surinkti duomenys rodo pažymėtiną atsisakymą nuo viškos moterų emancipacijos idėjos, vyravusios po pirmojo pasaulinio karo. Tada naujai vedę norėję mažai ar visai nenorėję vaikų, tuo tarpu kai sios kartos naujai vedę noriai kalba apie tris ar keturis vaikus.

Praeito šimtmečio gausių šeimų nebėra (vis dėlto Anglijoje buvo rasta šeima su 23 vaikais), tačiau ir šiuo metu beveik nepasitaiko bevaikių šeimų, ir lyginant su paskutiniiais 25 metais žymiai mažiau vienavaikių šeimų.

Medžiaginiai faktoriai sukėlę šį nuotaikos pasikeitimą buvę šie: mokesčių lengvatos, didesnės galimybės darbo metu vaikus laikyti vaikų darželiuose, taip pat kiti socialinės priežiūros įrengimai, ypač išplėtoti pastarųjų dviejų ar trijų dešimtmečių bėgyje. Tačiau komisija galvoja, kad taip pat ne mažą vaidmenį yra atlikę ir šis stiprus dvasinis momentas: šių dienų jaunos motinos ir jauni tėvai, dažniausiai užaugę be brolių ir seserų, nenori, kad ir jų pačių vaikai išgyventų jų patirtą dvasinę viatvę.

J. Str.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY

Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA

Editor and publisher

Vytautas Gedgaudas

Managing Editor

Editorial and Business Office

412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Telephone: EV 4-0862

Entered as Second Class Matter

Oct. 23, 1907 at the Post Office

of Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:

USA per year \$5.00

Other Countries \$6.00

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAŽESNIŲ IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP
GRAND PARADISE
 Ką nerengtumėte -- koncertą, vestuves, šokius ar prakalbas -- Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.
J. Weinstein
 Reikalų Vedėjas
 320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
 Evergreen 7-1123

Paulius Gaubys
FOTOGRAFIJA
 Portretas, vestuvės, vaikai (vairūs subuvimai, kopijos ir t.t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taipgi aliejiniai portretai.
 P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą jums padarys greitai, gerai ir pigiai.
 85-27 88th STREET WOODHAVEN 21, N. Y.
 Tel. VI 6-2164

ALLIANCE CRYSTAL
 Kazys ir Alvina Butvidai **COCKTAIL BAR**
 Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gerimai. Vakaris muzika prie baro.
 DU ORKESTRAI, FLOOR SHOW IR SOKIAI
 80 St. Marks Place (8th St. ir 1st Ave.) New York, N. Y.
 Telefonas GRamercy 7-9765

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
 BARAS • RESTORANAS
 SALĖ VESTUVĖMS, SUSIRINKIMAMS, PARENGIMAMS.
 VYTAUTAS BELECKAS, savininkas
 1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y.
 (Prie Forest Ave. stoties, Ridgewoode)
 Tel. EV 2-9586

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
OVERSEAS CARGO CO.
 Lietuvių Bendrovė
 siunčia į Lietuvą (ir kitur) siuntinius su: angliškom vil. medžiagom, avalyne, vaisiais, maistu, siuv. mašinom, dviračiais, laikrodžiais, akordeonais. (Siunčiama iš Anglijos per HASKORĄ)
 Bendrovė taip pat persiunčia į Lietuvą ir Jūsų pačių sudarytus ir mums pristatytus siuntinius (siunčiam ir oro paštu). Visi mokesčiai sumokami siuntėjo, gavėjas nieko nemoka. Pristatymas garantuojamas - Pilnas draudimas (siunčiama per Globe Travel Service).
 Prašykite katalogų bei informacijų:
OVERSEAS CARGO CO.
 2412 W. 47th Street
 Chicago 32, Ill.
 Tel. LA 3-5049, YA 7-4337
 Siuntinių tarnyba 8 metai
 S. P. JUODVALKIS

LIETUVIAI ADVOKATAI
CLEMENT A. VOKET
 (Vokietaitis)
 41-40 74th Street
 Jackson Heights 73, N. Y.
 NEWton 9-6620
KĘSTUTIS W. MICHELSON
 87-14 111th Street
 Richmond Hill 18, N. Y.
 VIRginia 6-6060
ST. BREDIS, JR.
 37 Sheridan Avenue
 Brooklyn 8, N. Y.
 AP 7-7083
ANTHONY J. WESLAN
 16 Court Street
 Brooklyn, N. Y.
 TRIangle 5-6116

SAVINGS ACCOUNTS
CORDIALLY INVITED
 Latest Interest Rate **3%** A YEAR
 Compounded semi-annually January and July
 Interest begins the FIRST day of the month on deposits made during the first 10 BUSINESS days of January and July, the first 5 BUSINESS days of April and October and the first 3 BUSINESS days of all other months when left until the end of the interest period.
THE Kings County SAVINGS BANK
 Incorporated 1860
 135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
 539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
 Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000
 Member Federal Deposit Insurance Corporation

PARK FLORIST
 MATTHEW MAŽEIKA
 Gėles pristatome į bet kurią pasaulio vietą
 60-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
 (Skersai nuo Haven teatro) Telefonas: VIRginia 9-3112

Chicagos lietuviai džiūgavo dėl republikonų laimėjimo

Lapkričio 7 d. Illinois lietuviai republikonai prašmatniam Lake Shore Country Klube su ruošė pobuvį, kuriame buvo pasidžiaugta dieną prieš tai įvykusių rinkimų laimėjimu. Pobuvyje dalyvavo per 100 asmenų, kurių tarpe teko pastebėti labai daug tautines srovės veikėjų. Dėmesio centre buvo adv. Antanas Oliš, Chicago Sanitary District prezidentas. Mat jį tą instituciją, kuri rūpinasi van-

Reformatoriai...

(Atkelta iš 3 psl.)

Patieksiu mažą pavyzdžių skaičių.

Ispaniškai: hija-dukte, herro-kalvis, hijo-sūnus, hablar-kalbeti, hoy-šiandieną, hallar-rasti, harina-miltai, hermanas-sesuo, hembra-patelė, hilo-siu-las, hermosa-graži ir t. t.

Portugališkai: habitante-gyventojas, herdeiro-įpedinis, herencia-paveldėjimas, hoje-šiandieną, hontem-vakar, huivostaugimas, hora-valanda.

Prancūziškai: hache-kirvis, haillon-driskius, hamac-supynes, hutte-bakūze. Italų kalba beveik neturi žodžių pradedančių raide h.

Dr. J. Januškevičius nuolat kartoja, kad, girdi V. Veselauskas tvirtina, kad daug didesnė lietuvių tautos dalis yra surišta su ispanų ir portugalų kalbomis. Nejaugi dr. J. Januškevičius nesupranta, kad nubraukus palyginamąjį sakinį **ne su italų kalba**, perkeičia sakinio mintį? Juk lietuvių periodinė spauda nuolat tvirtina, kad Pietų Amerikoje gyvena 100,000 lietuvių. Ar gi Pietų Amerikoje gyvenę lietuviai nebesudaro lietuvių tautos dalies? Pagaliau, dr. J. Januškevičius iš didelio rašto visai išėjo iš krašto, tvirtindamas, kad lietuvių kalbos rašyba yra labiau surišta su žydų ir čigonų kalbų rašybos, negu su ispanų ir portugalų kalbų rašybos. Vienas kitas lietuvis gal ir buvo pramokęs žydiškai kalbėti, bet reikia labai abejoti ar bent vienas lietuvis moka kalbėti čigoniškai?

V. Veselauskas

RAMUNĖS

Ramunų arbata visada yra gera gerti. Ramunų šviežių žiedų puse svaro kainuoja \$1.25. Liepos žiedų arbata geriausia prakaitavimui sukelti, pusles, inkstų ir persišaldymo ligoms gydyti. Liepos žiedų puse svaro - \$1.25. Pupalaiskis (kartusis) vartojamas gydyti kepenims, skorbui, geltligei, reumatizmui ir kirminams išvartinti. Pupalaiskių lapų puse svaro - \$1.25. Trejanka tinka pašalinti įvairiomis vidurių piktybėmis. Visą kartą gali gauti už prisijūstis \$4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

dens lygio suregulavimu netik Chicagoje, bet ir jos apylinkėse ir turi eilę įmonių, buvo renkami 4 nauji patikėtiniai.

Nepaisant to, kad Chicagos miestas laikomas stipria demokratų tvirtove, visi patikėtiniai išrinkti iš republikonų tarpo. Tai atsitiko dėl to, kad Antanas Oliš Sanitary Distrikto tvarko taip, kad jis statomas administracijos pavyzdžiu.

Tokiu būdu republikonų išrinkimas į distrikto patikėtinus laikytinas asmeniniu Antano Oliš nuopelnu. Savime aišku, kad Antanas Oliš ir jo talkininkai rinkiminėje propagandoje dėl jų įnašo į bendrą republikonų laimėjimą buvo visų susirinkusių nuosirdžiai sveikinami, o visas pobūvis praėjė labai pakilioje nuotaikoje. (m)

IŠNUOMOJAMA

Woodhaven - puikus šešių kambarių namas, gerai įrengtas, aliejaus šiluma (storm screens, venetians ir t. t.), prieš Forest Park. Jeigu jūs norite gyventi mieste, kaip kaime, šis namas yra jūsų. Kreiptis: **George H. Hafner, 80-38 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.**

CASINO THEATER - 86 ST.

210 EAST 86th STREET NEW YORK CITY

Nuo lapkričio 16 iki 22 d.

MEINIS VATERS PFERDE

Eva Bartok - Curd Jurgens - Sonja Sutter
Naujausia vokiečių savaitinė apžvalga

WAGNER TEATRAS

110 Wyckoff Ave. (arti De Kalb Ave.) Brooklyn, N. Y.

Nuo lapkričio 16 iki 21 d.

IMR ERSTES RENDEZVOUS

Adrian Hoven - Nicole Hesters - Paul Dahlke
AM ABEND NACH DER OPER
Gusti Huber - Siegfried Breuer

UNIVERSAL PACKAGES, Inc.

189 SECOND AVENUE (netoli 12 St.) NEW YORK CITY

Telefonas: AL 4-1193

Firma, kuri nenori praturtėti iš neturtingų žmonių

Siunčiame siuntinius į Lietuvą ir visą Sovietų Sąjungą. Garantuojame maisto produktų, vaistų ir kitų daiktų skubų ir korektingą persiuntimą.

Žemomis kainomis. Muitą apmokant čia.

Gavėjo pakvitavimą jums persiunčiame. Siuntiniai oro paštu pristatomi laike 10 dienų.

Jei jūs gyvenate toli, jūs galite siuntinius adresuoti mums su reikiamomis informacijomis. Mes sutaupysime jūsų laiką ir lėšas. Savo siuntiniams jūs galite pirkti mūsų krautuveje drabužius, avalynę, vaistus ir kitas prekes.

Be įprastos apdraudos, jūsų siuntiniai bus apdrausti nuo vagystės ir gaisro.

Istaiga atidaryta nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Sekmadieniais susitarus.

Siuntiniai neatidėliojant kas savaitę išsiunčiami su **Parcels to Russia, Inc.** leidimu.

MŪSU 10-JI METAI — TUKSTANČIAI PATENKINTU KLIENTŲ

EXPRESS GIFT PARCELS

Greičiausias patarnavimas į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus. Mes garantuojame, kad visi siuntiniai išsiunčiami 4 dienų bėgyje. Įrodymas: Mes jums prisiunčiame pašto antspauduotą kvitą. Vaistus siunčiamus oro paštu pristato 8 dienų bėgyje. Visi siuntiniai garantuoti ir apdrausti. **MUITAI APMOKAMI ČIA.**

Taip pat dovanų siuntiniai be muitų ir Vakarų ir Rytų Vokietija, Lenkija, Vengrija, Jugoslavija. Žemais muitais siuntiniai į Čekoslovakiją. Reikalaukite mūsų kainoraščių.

Atdara nuo 9—6 val. kasdien, šeštadieniais 10—2.

GRAMERCY SHIPPING CO.

777 LEXINGTON AVE., NEW YORK 21, N. Y. (Tarpe 60 ir 61 gatvės)
Telefonai: TE 8-5462 — TE 8-5463

KVIEČIA Į TALKĄ RINKTI TAUTOS FONDUI AUKAS

JAV Lietuvių Bendruomenės Finansų Komisija savo posėdyje apsvarsčiusi Tautos Fondo reikalus, vienbalsiai nutarė: praveisti Tautos Fondui aukų rinkimo vakarą, vajaus metu platinti Tautos Fondo išleistus lietuvių pasus ir ženklelius, vajui laiką nustatyti nuo š. m. lapkričio 1 d. iki 1957 m. kovo 30 d.

Finansų Komisija, įgaliota Tautos Fondo valdybos ir re-

PRASIDĖJUS RUDENIUI

Bile ką dovanoms bepirktumete, pirmiausia užėikite į Ginkų krautuve.

Rasite didelį pasirinkimą įvairių naujų ir gražių dovanų.

Gražių naujos laidos įvairių lietuviškų ir amerikoniškų Kalėdinių ir kitų sveikinimo atvirukų. Prekyboms urmo kaina.

Švieži lietuviškos gamybos Rūtos ir Petrausko saldainiai. Nauji įvairūs amerikoniški ir importuoti saldainiai.

Užėję įsitikinsite, kad viskas parinkta Jūsų skoniu.

Juozas ir Ona Ginkai ir sūnus
495 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV 4-9293

miama Vliko pirm. J. Matulionio bei didžiųjų Amerikos lietuvių organizacijų vadovybių, kreipiasi į visas lietuvių organizacijas, LB apylinkes, apygardas, lietuvių parapijų klebonus, draugijas, klubus ir visus Amerikos lietuvius, maloniai kviedama į talką rinkti Tautos Fondui aukas ir platinti lietuvių pasus ir ženklelius.

Pasus ir ženklelius prašoma užsisakyti pas JAV LB Finansų Komisijos administratorių: A. S. Trečioką, 315 Walnut Street, Newark 5, N. J.

JAV LB Finansų Komisija
W. M. Chase, pirm., A. S. Trečiokas, adm., P. Pūronas, sekr. dr. P. Vileišis, kun. P. Totraitis, J. Balazaras, V. Balčiūnas.

Vienybės koncertas 1957m. vasario 3 d.

Metinis Vienybės koncertas su skirtinga ir įdomia programa (vyks ateinančių metų vasario mėnesio pirmąjį sekmadienį (1957 m. vasario 3 d.) Webster Hall New Yorke.

ŠOKIŲ VAKARAS

Worcester, Mass. - Dr. Vinco Kudirkos skautų vyčių būrelis lapkričio 17 d., šeštadienį, Maironio Parke ruošia šokių vakarą. Pradžią 6:30 v. v.

Vakaro programą išpildys skautai vyčiai. Veiks bufetas su užkandžiais ir gerimais. Jaunimas iš Worcesterio ir visų Atlanto pakraščio vietovių kviečiamas dalyvauti ir smagiai praleisti laiką.

SK

DĖMESIO! DĖMESIO!

TRANS-ATLANTIC PARCELS SERVICE

Siunčia maisto, drabužių ir vaistų siuntinius į visus Europos kraštus, įskaitant Sovietų Rusiją.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Greitai ir sąžiningai patarnavimas.

Atdara kasdien nuo 9 iki 6 v. v.

Šeštadieniais nuo 9 iki 4 v. p. p. Sekmadieniais, susitarus.

TRANS - ATLANTIC PARCELS SERVICE

2525 BROADWAY (95 gatvės kampas) NEW YORK 25, N. Y.

Telefonas: UNiversity 5-1139

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS

EKSPRESU --- SIUNTINIAI APDRAUSTI

Maisto produktai, Nauji ir vartoti daiktai.

Medžiagos - audeklai, avalynė ir vaistai. Pigios kainos.

Muitai apmokami čia. Veikia jau 10 metų.

SYLVAN TRADING CO.

200 Second Avenue, New York 3, N. Y.

(Tarp 12 ir 13 Sts.) Telefonas: GRamercy 7-5681

Atidaryta kasdien nuo 9 v. ryto iki 6 v. v. Šešt. nuo 9 iki 4:

We ship on the License of Globe Travel Service

PARCELS TO LITHUANIA AND RUSSIA

Through the biggest Company on the American Continent

J. Kamienski

JANIQUE TRADING CO.

Head Office:

TORONTO, ONT. CANADA, 535 QUEEN ST. W. Tel. EM 4-4025

Branches in USA:

NEW YORK CITY, N. Y. 306 E. 9th St. Tel. GR 3-3470

PITTSBURGH, PA. 2013 E. Carson St. Tel. HU 1-5759

MINNEAPOLIS, MINN. 44 E. Hennepin Ave. Tel. FE 6-2330

BUFFALO, N. Y. 1162 Broadway, Tel. FI 1272

NEWARK, N. J. 102 - 16th Ave., Tel. BI 2-6816

PHILADELPHIA, PA. 725 W. Girard Ave., Tel. ST 7-1422

CLEVELAND, OHIO, 1029 Fairfield Ave., Tel. CH 1-5547

CHICAGO, ILL. 2314 W. Chicago Ave., Tel. BR 8-6780

and in 10 other cities of CANADA and USA.

Full guarantee for every parcel sent. Two weeks delivery.

Your relatives in the Old Country will receive the parcel absolutely free of charges

LARGEST COMPANY BECAUSE IT IS THE BEST!

A. Andriuskevičius

Laikrodininkas ir Juvelyras
DIDELIS PASIRINKIMAS
Brangenybių
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 4-2318

Lietuviška Radijo Programa

AMSTERDAM, NEW YORK
WCSB 1490 klc.
Sekmadieniais 7 - 8 v. v.
J. OLŠAUSKAS*
Programos Vedėjas
L. PARTVIGAS
Reikalų Ved. ir Pranešėjas

J. MARKIEWICZ

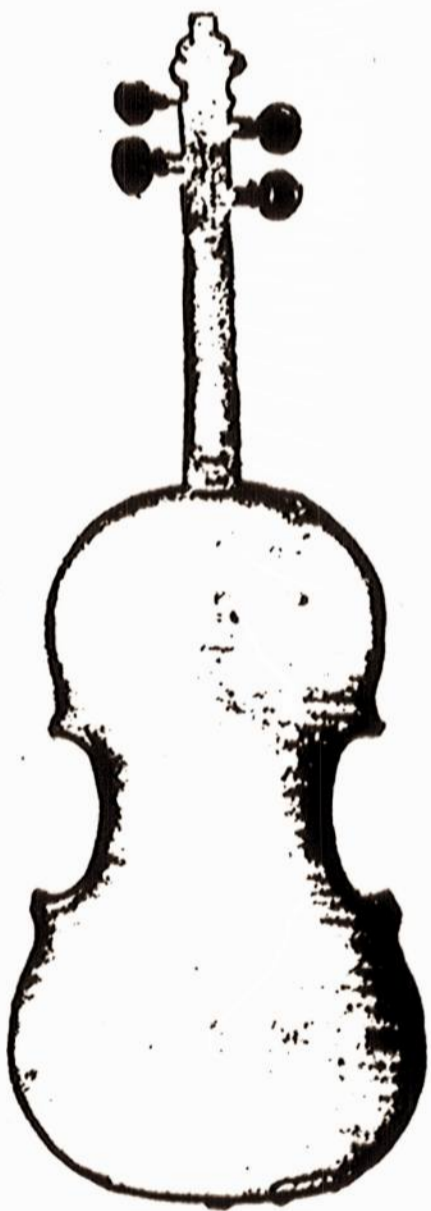
AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorius
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Conn.
Telefonas: LOCust 2-9229

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviai tarnauja daugiau
kaip 20 metų.
280 CEFENUT STREET
New Britain, Conn.
Telefonas: 9-1181

LIETUVIAI SMUKININKAI

susipažinkite su
Lietuvio ganybos smulkais
GARBĖS DIPLOMĄ
Laimėjusiais 1926 metais
Pasaulinėje Parodoje
Philadelphia, Pa.
Kainos nuo \$150 iki \$500

JULIUS SVITRA
SMUKIŲ DIRBĖJAS
1262 First Avenue
SAN DIEGO 1, CALIF.

NAMŲ STATYBOS IR TAISYMO DARBAI

Labai žemomis kainomis

Mes statome naujus, bet taip pat taisome senus namus, kurie
paskiau atrodo kaip nauji ir moderniški. Mes atliekame visus
- didelius ir mažus - darbus, susijusius su jūsų namo vidaus
ir išorės remontu.

Mes taisome bei įrengiame: verandas, terasas, antruosius
langus bei duris (stora: windows), garažus, atikus, rūsius,
virtuves bei maudynių kambarius, pašaliname 'violations'.

NĖRA DARBO, KURIO MES NEGALĖTUME ATLIKTI

A. NAUDUS GENERAL CONTRACTOR

366 ETNA STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: Midway 7-0528

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS
Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas
naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Telefonas: EVERgreen 8-9794

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ**RAY'S LIQUOR STORE**

Juozas ir Izabelė Misiūnai, Savininkai
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas
įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.

103-55 LEFFERTS BOULEVARD, RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 3-3544

HELEN POVILANSKIENE

BARAS ** RESTAURANAS
SALĖ ŠEIMYNIŲ PRAMOGOMS

158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9737

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

Stiklinis baras. Viena gražiausių užėgų Brooklyne.

273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9533

DRAUDIMO REIKALAI, TAKSŲ (INCOME TAX) PARUŠIMUI,
NOTARINŲ DOKUMENTŲ TVIRTINIMUI, KREIPTIS Į

JUOŽĄ ANDRIUŠĮ

GENERAL INSURANCE BROKER * CONSULTANT * NOTARY PUBLIC
Užpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami įvairūs
dokumentai ir atliekami visų rūšių draudimai:
gyvybės, namų, baldų, automobilių, biznių ir t.t.
GERAS PATARNAVIMAS

Kreiptis kasdien iki 8 val. vak. Šešt. iki 6 v. v.
87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 7-4477

GERIAUSIAS**INSURANCE ir REAL ESTATE**

PATARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

VIRGINIA 6-1800

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži
nes jie atgabenami lėktuvais.

Gydytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač
sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.
Petro Lissausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažny-
čią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. ga-
mybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš
farmos atvežtų kiaušinių.

Petro Lissausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

PETRAS LISAUSKAS
64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
Telefonas: TW 4-8087

KUR APDRAUSTI NAMUS, BALDUS, AUTOMOBILIUS
IR KITAS VERTYBES?
Visuomet greitą ir gerą patarimą bei patarimą gausite pas

JONĄ JUODI

664 JAMAICA AVENUE, BROOKLYN 8, N. Y.

Kreiptis: darbo dienomis nuo 5 val. po pietų iki 8 val. vak.
Šeštadieniais nuo 10 val. iki 5 val. vakaro.

Telefonas: AP 7-9454

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI**JUOZAS GARŠVA**

231 Bedford Avenue Brooklyn 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas: EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 7-4335 Kopolyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC
Telefonas: STAgg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 Marcy Avenue Brooklyn, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
Telefonas: EVERgreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 North Wood Avenue Linden, New Jersey
Telefonas: LINDen 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 Metropolitan Avenue Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: STAgg 2-4409

Estate of A.J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT NOTARY PUBLIC
54-41 72nd Street Maspeth, L. I., N. Y.
Telefonas: NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
įvairiems reikalams.

New Yorkas ir Apylinkė

**PRAMOGOS IR
SUSIRINKIMAI**

ŽURNALISTAMS

Lapkričio 18 d. 5 v. v. Brooklyno Piliiečių Klube, 280 Union Ave., kviečiamas iškilmingas Lietuvių Žurnalistų S-gos New Yorko skyriaus narių susirinkimas, kurio metu bus pagerbta skyriaus pirm. K. B. Mikalausko 20 metų spaudos darbo sukaktis. Kalbės K. J. Petrėnas ir kiti. Vėliau pobūvis. Nariai kviečiami dalyvauti.

PAŠTO ŽENKLŲ MUGĖ

Lapkričio 16, 17, 18 dienomis įvyks aštuntoji tautinė pašto ženklų mugė, Regiment Armory patalpose, 34 ir Park Ave. kampe, New Yorke.

Šių metų mugėje organizuotai dalyvaus ir lietuviai filatelistai, kurie ten turės savo kampeļ.

Salėje budės lietuviai filatelistai, pas kuriuos bus galima įsigyti lietuviškų pašto ženklų ir įsirašyti nariu į N. Y. Lietuvių Filatelistų Draugiją.

Šeštadienį, lapkričio 17 d., 7 val. vak. vienoje šalutinių salių bus rodomos K. Motuzos paruošta spalvota filma apie Lietuvą.

Įėjimo mokesčio nebus. Perreitalais metais mugę aplankė virš 50,000 žmonių.

A. R.

NEW JERSEY LIETUVIAMS

Lietuvių Sąjungos Ramovė New Jersey skyrius lapkričio 18 d. 12 val. po pamaldų Newarkėje ruošia Lietuvos Kariuomenės įkūrimo sukakties minėjimą. Minėjimas prasidės pamaldomis už žuvusius kovose dėl Lietuvos Laisvės 10:30 val. ryto, vėliau Šv. Trejybės parapijos salėje Adams St., įvyks antroji programos dalis su paskaita, kurią skaitys kp. Antanas Rugys. Visi kviečiami šiame minėjime dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

Skyriaus Valdyba

MAIRONIO MOKYKLOJE

Maironio Šeštadieninė Mokykla išleidžia trečiąją abiturientų laidą. Penkiolika mokinių laiko egzaminus. Lapkričio 24 d., 5 val., Apreiškimo parapijos salėje jiems bus iškilmingai įteikti mokyklos atestatai. Brooklyno lietuviai kviečiami dalyvauti šiose iškilmėse. Tebūnie visų pagerbtas būrys jaunųjų, ištesėjusių pareigą savo tautai, kad ir nepalankiomis liuanistinių pamokų lankymo sąlygomis. Po iškilmingo akto seks meninė dalis, vėliau bus šokiai.

I. B.

LIETUVĖS TARPTAUTINĖJE MOTERŲ PARODOJE

Prof. S. Žymantas su žmona atskrido iš Londono dalyvauti pavergtųjų tautų atstovų seime New Yorke. Svečiai apsigyveno pas Lenktaičius Stamforde.

Algirdas Jonys, Vienybės korespondentas Philadelphijoje, buvo atvykęs su žmona aplankyti savo artimųjų Brooklyne.

Ad. Galdikas, dailininkas, siūsdamas linkeėjimus iš Meksikos, mums rašo: „Dirbu tiek daug, kad nepajėgiu aprašyti kelionės įspūdžių.“

W. J. Vitkus, dailininkas, šį ketvirtadienį Art League of Long Island skaito paskaitą apie meną, pavaizduodamas ją spalvotais paveikslais.

Pr. Razvadauskas, biznierių, žinomas katalikų veikėjas Bostone, mirė nesulaukęs nė 50 metų. Velionis buvo Vienybės skaitytojas.

Silv. Gėrnus, Maspetho gyventojas, jo 80 m. amžiaus sukakties proga lapkričio 10 d. buvo pagerbtas specialiai surengtoje vakarieneje. Buvo atvykęs sūnus su šeima iš Philadelphijos.

V. Jorantienė, mūsų skaitytoja New Yorke, praneša, kad ją buvo aplankę giminės iš Oregono valstybės.

J. Ambraziejus, uždaręs savo laivakorčių ir draudimo biznį, apsigyveno ne pas dukterį Connecticut valstybėje, bet savo namuose Brooklyne. Dėdė Ambraziejus pas dukterį buvo nuvažiavęs atostogų.

Petras Šlapikas praneša, kad Lietuvių Auditorijos B-vės susirinkimas įvyksta šį šeštadienį, lapkričio 17 d. 2 v. p. p. Pil. Klubo salėje Maspeth. Šerinkinkai prašomi atsinešti savo šėrus.

Antanas Juška, 98 Tunxis Hill Cut Off, Bridgeport 5, Conn., įieško savo brolio Bigmano Juškos, kilusio iš Butėny km., Svedasų v., Rokiškio apskr., atvykusio 1913 m. ir gyvenusio New Yorke.

M. Klivėckienė, G. Setikienė, J. Audėnas, dr. E. Noakas, dr. B. Nemickas, A. Raventas, Svalbonas ir P. Ulėnas sudaro naują New Yorko tėvų rėmėjų skautų komitetą.

Vincas Šlyteris, 65 m. amžiaus, anksčiau gyvenęs Chicagoje, prašomas atsiliepti į Vienybės redakciją. Giminės Lietuvoje jo įieško.

A. Kumskis, demokratų kandidatas į Chicagos sanitarinio distrikto patikėtinius, gavęs 966,145 balsus, rinkimų nelaimėjo. Tai vietai išrinktas republikonų kandidatas. Ois, kaip žinoma, yra to distrikto prezidentas.

PARDUODAMAS

East New Yorke mūrinis namas, 5 šeimų, apšildomas alyva, apačioje krautuvės ir 4 garažai. Kaina prieinama. Vienas butas bus laisvas pirkejui. Pardavimo priežastis -- savininkas nori persikelti arčiau savo vaikų. Tel. AP 7-3435.

Tarp daugelio kitų tautų lietuvių moterys šiemet įrengė net tris savo paviljonus, išstaciūsius įvairių tautodailės bei liaudies meno kūrinų.

Pirmą skyrių sudarė didelis, rankomis išdrožtas medinis kryžius su koplytele ir žemai sulinkęs, sielvartą vaizduojąs moters siluetas. Visa tai M. Jokubaitienės darbas.

Sienoje iškabintas didelis žemėlapis, kuriame raudonai atvaizduota Lietuvos teritorija, sujungta retežiu su Maskva ir parašu: Lithuania in Bondage.

Šis lietuvių paviljonas bene daugiausia kreipė praėivių dėmesį, nes jame buvo stambiomis raidėmis išreikšta užuojauta dalyvaujančioms toj parodoj Vengrijos moterims ir visai tautai, sąryšy su dabar vykstančiu jų tėvynėje raudonuoju teroru.

Vengrai to draugingumo buvo giliai sujaudinti ir lietuviams dėkoto organizuotai bei pavieniai.

Iš LB Kultūros Tarybos veiklos

Jei JAV Lietuvių Bendruomenė pajėgs galutinai susiorganizuoti ir apjungti visą lietuvių visuomenę, tai ir Kultūros Tarybos veikla bus drausmingesnė bei efektingesnė, — pabrėžė LB Kultūros Tarybos pirm. A. Dimas, darydamas metinės veiklos pranešimą, lapkr. 2 d., Apreiškimo par. salėj.

A. Dimas nurodė, kad kultūriniam darbui ligi šiol daug trukdo ir visuomenės skirtingos pažiūros tiek į pačią bendruomenę, tiek į LB-s Kultūros Tarybą. Taip pat apibūdino praėitų metų Kultūros Tarybos New Yorke veiklą.

LB New Yorko Apygardos Valdybos pirm. adv. J. Šleptys pareiškė, jog kultūrinė sritis New Yorke labai plati: dvi mokyklos, choras, taut. šokių grupė ir k., reikia tik didelės talkos ir lėšų. Be to, jis nušvietė formalinę ir organizacinę Kultūros Tarybos veiklos pusę.

Į naują LB New Yorko Apygardos Kultūros Tarybą išrinkti:

A. Dimas — pirm., kun. V. Dabušis — vicepirm., A. Samušis — sekr., J. Kiaunė — išd. ir kun. B. Mikalauskas — narys.

Antrą skyrių sudarė „Lietuva paveiksluose“, V. Augustino nuotraukos. Taip pat daugelio dėmesį atkreipė medžio drožinys — motinos mokykla, po kuriuo buvo ir angliškas užrašas.

Trečias skyrius buvo pats įvairiausias liaudies meno išdirbiniais. Turtingiausiai atrodė gintaro dirbiniai.

Taip pat nemažai buvo išstatyta tautinių juostų, įvairaus dydžio austų takelių, tautiškų lėlių kolekcija, keramikos, odos išdirbinių, medžio drožinių, kilimėlių, mezginių ir k.

Parodos metu vyko ir tautinių drabužių paroda, daugiausia dalyvaujant jaunimui.

Parodos svarbiausia organizatorė buvo Liet. Mot. Ats. Klubo pirm., nenuilstanti visuomenininkė V. Jonuškaitė-Leskaitienė, lietuvių paviljono vedėja, Moterų Vienybės pirm. P. Šimėnienė. Daug talkino: M. Varnienė, Gražina Rannit, dr. M. Kregždienė, p. Petrach, T. Penikienė ir visos klubų narės.

Šio lietuvių skyrių parodoj įrengimas pareikalavo nepaprastai daug energijos, laiko ir pasiukojimo, nes visi eksponatai buvo surinkti iš pavienių asmenų.

E. Čekienė

R.

Netikėtas dviejų kauniečių susitikimas ir laikrodėlis

Tai buvo anais baisiais 1941 metais, kai Lietuvą okupavę naciai pradėjo žydų naikinimą. Tūkstančiai žydų buvo grūdami į getus ir sistematiškai žudomi. Tik nedideliame jų skaičiui pavyko išvengti mirties.

Vieną tokią juodą žydams dieną Kaune, adv. Jokūbas Abramavičius pažįstamui policijos pareigūnui Juozui Matiukui sako:

„Būk geras, prieteli, paimk šį auksinį laikrodį, nes man teks eiti į geto. Jeigu kada nors susitiksim, man jį grąžinsi.“

Laikas ėjo, ir buvo aišku, kad rudųjų okupaciją vėl pakeis raudonieji. Tūkstančiams lietuvių, jų tarpe ir Kauno policijos pareigūnui teko bėgti į Vakarus. J. Matiukas Lietuvoje paliko visą savo turtą, bet adv. J. Abramavičiaus įduotą saugoti laikrodį jis pasiėmė.

Po karo J. Matiukas, kaip ir tūkstančiai kitų jo tautiečių, atvyko į Ameriką ir čia įsikūrė. Bet, gyvendamas New Yorke, jis nesitikėjo, kad įvyks tai, kas šiomis dienomis įvyko. Einant gatve, J. Matiuką sulaiko asmuo ir jam sako:

„Ar nepažįsti manęs? Aš esu advokatas Abramavičius.“

Netenka nė aiškinti, kaip J. Matiukui buvo malonu sutikti savo seną pažįstamą iš Kauno ir dabar, po 15 metų grąžinti tą, taip rūpestingai išsaugotą, laikrodėlį.

Pasirodo, adv. J. Abramavičius perėjo nacių pragarą, po karo pateko į Paryžių.

Adv. J. Abramavičius, kuris prieš porą metų atvyko į New Yorką, taip pat buvo sujaudintas šio netikėto susitikimo.

Pilypo Dūdelės nuotyčiai

